

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Zahaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštne proste.

Davek na pivo in hmeljarji.

Ker se me je že od več strani pismeno vprašalo, kaj je okvirni zakon glede davka na pivo, sem se namenil, tem potom hmeljarje nekoliko seznaniti z dokladi, katere pobiranje se je dovolilo v štajerski deželni zbornici dne 30. grudnia 1909. Zadnja postava, po kateri je bilo dovoljeno, pobirati deželni vladni doklade na pivo v visokosti 2 K pri hektolitru, je bila sklenjena dne 6. sušca 1908. Pivovarniškim baronom, ki imajo v svojem krogu že lepo število težkih kapitalistov, se ta postava ni dopadla, ker bi morali plačati v skupno deželno blagajno lepo svoto, približno na leto 1.500.000 kron. Zato so sklenili, da bodo ceno piva zvišali, in sicer tako, da bi imeli dobička na leto približno 2.000.000 kron.

Prišli so v resnici pivo po mestih in tudi na deželi 4 do 8 vinarjev pri litru dražje točiti. S tako občutnim zvišanjem cene pa konsument, to je ljudstvo, katero živa pivo, ni bilo zadovoljno; zato so pričeli posebno po mestih bojkotirati pivotoče. Ta bojkot je trajal od 8. julija do 1. grudnia leta 1908, in posledice bojkota so bile, da so bogati pivovarnarji morali odnehati ter je zmagalo ljudstvo. Ko pa se je v deželni proračunu za leto 1910 pokazala velikanska vrzel nezadela, namreč 3.700.000 kron primanjkljaja, je finančni odsek sklenil, predlagati deželni zbornici okvirni zakon, v smislu katerega bi se dalo deželi dovoljenje, pobirati doklade na pivo v visokosti od 2 do 4 K pri hektolitru. Torej po postavi z dne 6. sušca 1908 je dovoljeno deželi pobirati doklade na pivo v visokosti 2 K pri hektolitru. In sedaj je deželni zbor dovolil deželni vladni pobirati doklade na pivo v visokosti od 2 do 4 K. S tem ni rečeno, da se bodo pobirale doklade v visokosti 4 K, ampak od 2 do 4 K, to je 2 K ostaneta kakor sta, ako pa deželna vlada potrebuje več denarja, in dež. zbor dovoli, zvišati to doklado in ne druge, sme pobirati doklado v visokosti 2 K 20 vin., ali 3 K do 4 K pri hektolitru. Toliko o okvirnem zakonu samem. Zanimalo pa bode cenje ne čitatelje gotovo tudi to, koliko piva se je porabilo na Štajerskem v zadnjih letih. Evo vam nekaj podatkov.

Leta 1907 se je popilo 870.000 hl piva, kar je dalo deželi 1.740.000 K doklad. Leta 1908, to je tistega leta, v katerem se je pričelo bojkotiranje piva, se je še vendar porabilo 748.000 hl, pri katerih je dobila dežela svoto 1.496.000 K. Zmanjšanje konsuma pa ni povzročilo samo bojkotiranje piva, ampak to leto je

sadje po celi srednji Evropi, posebno pa na Štajerskem, izvanredno bogato obrodilo, zato je bil sadje-vec dobiti po izredno mali ceni; ljudstvo je opustilo pivo, ter se je oprijelo sadjeveca, ker je bil isti veliko cenejši. Tako se je n. pr. na Dunaju in v Gradcu in tudi v drugih mestih točil sadjevec po 28 do 32 vin. liter in je bila skoraj na vsakem oglu nabita reklam-na tablica.

Leta 1909 se je v prvih mesecih porabilo manj piva, kot v prvih mesecih prejšnjega leta, toda v mesecih avgustu, septembru, oktobru in novembru, pa se je porabila zopet veliko večja množina piva, vsled česar je dobila dežela imenovane mesece približno 20.000 K mesečno več, kot prejšnja leta. To so navadne številke, katere dovolj jasno govorijo o porabi piva na Štajerskem.

Sedaj se pa nekoliko ozrimo nazaj na pretečena leta z ozirom na ceno hmelja v Savinjski dolini. Vzemimo leto 1907, ko ni bilo nobenega pivnega bojkota, in tudi ne obilice sadjeveca, ki bi delal konkurenco pivu, in vkljub temu so bile cene hmelju sramotno nizke.

Dotično leto so bile državnozbornske volitve, in na vseh koncih in krajih naše krasne doline se je z velikim bobnom ropotalo: „Roblek je rešitelj savinjskega hmeljarstva, on in samo on bo deloval na to, da bo hmelj po 5 kron kilogram.“ In res, dobili smo hmeljarji za kilo hmelja pet okroglih denarjev, pa ne srebrnih kronic, ampak 4–5 grošev ali 10 vinarjskih nikljastih novcev.

Vsa liberalna hujskarija proti poslancem S. K. Z. glede davka na pivo se je popolnoma izjalovila, ker Savinjsčani niso tako neprevidni, da bi politični slepariji šli še enkrat na limanice.

To si zapomnite gospodje pri razdirajoči liberalni Narodni stranki. Vsem pristašem K. Z. pa pošilja najiskrenejše pozdrave

Alojzij Terglav,
deželni poslanec.

Sv. Peter v Savinjski dolini, 28. februarja.

Proč od Gradca!

Makole.

Deželni poslanec Novak je imel v nedeljo 27. svečana tukaj shod, ki je bil prav dobro obiskan. V 1½ ure trajajočem govoru je poročal o delovanju deželnega zbora. Razkazoval je krivice, katere se nam delajo in so nam hoteli še zadati nemški nacionalci,

posebno pa, kako so hoteli spraviti proračun pod streho in zvišati deželne doklade na 56%, potem pa, ko bi to bilo pod streho, bi nam zadali smrtni udarec s tem, da bi se preuredila postava za deželno-šolski svet v smislu predloga Wastiana in njegovih tovarišev. Vse to so zborovalci z zanimanjem poslušali, vprašali so ga, kaj je s podporo vsled suše, ali se bode kaj sena dobilo. Povedal nam je, da se je pri razdelitvi premalo oziralo na Spodnje Štajersko, posebno Slovence, in da so poslanci skupno prosili vnovič za novo podporo. Končno je župan Hajšek od Sv. Ane izrazil predavatelju in vsem slovenskim poslancem priznanje in zahvalo v imenu makolskih kmetov ter prečital resolucijo, kakor je bila objavljena v „Slov. Gospodarju“ v poročilu iz Žiž. Bila je enoglasno sprejeta. Zaključil je zborovanje s trikratnim živijo na cesarja.

Poljčane.

Brez kakšne agitacije zbralo se je zadnje nedeljo precejšnje število volilcev v gostilni g. Fr. Gajšek, kjer so z vzorno pozornostjo sledili govoru g. poslanca Petra Novaka, ki je v poljudni besedi razložil poslovanje deželnega zbora ter naštel vzroke, zakaj slovenski poslanci v Gradcu ne morejo ničesar doseči za slovenski Štajer. Enoglasno se je sprejela sledeča resolucija:

„Zborovalci na shodu v Poljčanah izrekajo svojemu poslancu P. Novaku, kakor tudi vsem slovenskim poslancem svoje popolno zaupanje in svojo zadovoljnost posebno pa odobrujejo njih močati nastop proti nam sovražni večini nemških poslancev v deželnem zboru; odobrujejo popolnoma, da so se poprijeli najskrajnejšega sredstva, obstrukcije, ter jih pozivajo, da vztrajajo, dokler ne dobijo pravic, ki pripadajo prebivalcem slovenske Štajerske. V očigled nemški krivičnosti odločno zahtevajo samoupravo za slovenski Štajer.“

Jako hvaležni smo g. dr. Leskovarju, odvetniku v Mariboru, ki nam je v jedrnatih besedah razložil orožje, s katerim se spodnještajersko nemčurstvo bori zoper nas Slovence. To orožje je grdo obrekovanje in blatenje našega naroda in njegovih voditeljev po nemškem časopisju, posebno po grdem „Štajercu“, ki zastruplja naše pošteno ljudstvo ter se po vsej pravici imenuje „giftna kropa“; le kakšen topec ali pa hudobnež verjame „Štajerčevim“ lažem; vereni Slovence se pa skrbno varuje trgovin, kjer se ta gadjala zalega ponuja za denar ali celo zastoj. Nadaljno

PODLISTEK.

Čudežna rešitev.

Spisal Jurij Plevnik.
(Konec.)

Kaj jima je sedaj početi?

Razne misli so jima rojile po glavi, ena je izpodirivala drugo, vrteč se okrog enega središča, in to središče je bilo — smrt. Da, smrt ste v svoji domišljiji videli tako različno in tako živo, da se jima je zdelo, da ju bode zdaj pa zdaj zapustila zavest, ter da boste padli v omedlevico. Toda njuno dušno stanje se je kmalu spremenilo. Videč, da ni več rešitve, ste padli na kolena ter se v dolgi molitvi pripravljali na smrt, a obenem prosili Boga, naj ju reši iz tega groznega kraja, sicer pa naj se zgodi njegova volja. In tisti Bog, ki skrbi za črviča v prahu, tudi ti dekleti ni zapustil, ampak poslal jima je rešitelja, kakor nekoč sv. Petru, ki ju je rešil iz ječe.

Ko tako udano in goreče molite in močite okrvavljena, kamenita tla z vročimi solzami, se nenadoma vrata odpro, in v ječo stopi mladenič, nebeske lepote, ter ju prijazno ogovori:

„Bog je vašino molitev uslišal ter poslal mene, svojega angelja, da vaju rešim in spravim na varen kraj; torej ne mudite se dolgo, kajti čas mineva in jutro se bliža, ampak urno se odpravite na beg!“

Kdo bi popisal veselje, ki je zdaj prešinilo ti ubogi, skoraj na pragu smrti že stoječi ženski, moje pero takega popisovanja ni zmerno, kajti tako veselje se da le občutiti, nikar pa popisati. Urno, kakor dve vrni, skočite na noge, ter, ko bi trenil, bili ste že su-

naj pod milim nebom, globoko dihajoč sveži, svobodni zrak vase. V iskrenih besedah, polnih srčne hvaležnosti, ste se začeli dekleti sedaj zahvaljevati za nenadno rešitev. Rešitelj, kateremu je krožil lahen smehlaj okoli ustnic, ju ljubeznjivo poslušal, potem pa, ko dekleti utihneta, jima začne razlagati, po kateri poti naj sedaj potujeta, da se ogneta nadaljni nevarnosti. Razloži jima tudi, da ju bodo začeli roparji na vseh strani iskati, kajti psi ovohajo že od daleč človeka. Pouči ju, da kadar bodo že psi blizu, naj se samo za drevesa umaknete, in psi bodo brez sledu kar mimo leteli; a ko ne bode psov več v bližini, tedaj pa zopet smeta brezskrbno potovati. Ko ju tako pouči, je izginil, da se mu romarici za dober nauk še zahvaliti niste mogli. Sedaj se urno odpravite zopet na pot.

Kmalu se je začela na vzhodu prikazovati zarja, vesela oznanka prihajajočega solnca. In ta zarja na vzhodnem nebu se jima je zdelala sedaj tako lepa, kakor še nikoli ne. Ptice po logu so se začele buditi ter žgoleti vedno staro, vedno isto, a vendar vedno novo, vedno tako lepo pesem, mlademu jutru v pozdrav. Drevje je lahko šumelo s svojimi listi, kot bi si pripovedovalo skrivnostne bajke. Vse se je zopet oživelilo ter se veselilo novega jutra, in tudi našima romaricama je bilo tako lahko, tako mило pri srcu, kakor še nikoli prej.

Ko tako korakate naprej, druga poleg druge, same v se zamišljene, kar se zasliši od zadelj divje pasje lajanje. Roparji namreč, ko so zjutraj pogrešali begunki, so se razsrdili, posebno poglavar je kar divjal od gnjeva, ter razposlal izučene velike pse, da

bi ju dohiteli ter pritirali s silo nazaj. Toda romarici, od angelja podučeni, ste stopili sedaj za drevo, in psi so izgubili na mah vsako sled ter se vrnili od vseh strani prazni nazaj v grad, in romarici ste bili rešeni. Potovali ste hitro dalje, kolikor so ju noge nesle, ter ste srečno čez več dni dospeli do svojega cilja. Ko ste opravili na božjem potu običajno pobožnost, ste se vrnili po drugem, varnejšem potu v svojo domovino.

Prišedši domov, ste se globoko zahvalili Bogu in Mariji za srečno vrnitev, posebno ste se še zahvaljevali Bogu za rešitev iz roparskih rok, sli ste koj drugi dan po povratku h gospodu župniku ter mu razložili vse podrobnosti iz svojega potovanja, obenem ga pa prosili, naj daruje zahvalno sveto mašo za srečno vrnitev ter za rešitev iz smrtne nevarnosti. Gospodu župniku, ki je bil kaj blag mož, se je dopadelo zaupanje teh dveh deklet do Boga, ter je rad uslišal prošnjo. Prihodnjo nedeljo je pa župnik v cerkvi svojim poslušalcem pridigoval o božji dobrotljivosti; razlagal je, ves razgret od navdušenosti, z vznesenimi, krepkimi besedami, strmečim poslušalcem: kako Bog rad vsakomur v sili pomaga, če se resnično do njega obrne, ter ga zaupljivo prosi pomoči, pa če treba, pri tem tudi čudeže storiti. In kot dokaz resničnosti svojega govora, pripoveduje sedaj gospod župnik povest teh dveh romaric, ki jo je ljudstvo z odprtimi usti z velikim strmenjem poslušalo, ter konča svoj govor nekako s temi-le besedami:

„Kadar nas v življenju obiščejo nadloge, brez katerih si skoro ne moremo misliti človeškega življenja, ter kadar nam preti velika nevarnost: nikar trčati časa s praznim jadikovanjem, ampak pogumno se

orožje je nemško-židovski Schulverein in zloglasno društvo Südmarka; s prvimi bi nam Slovencem radi vsilili nemške šole, v katerih bi se naši otroci izneverili ne samo milemu slovenskemu rodu, ampak tudi sv. katoliški veri; z drugo pa hočejo slovenskega kmeta izgnati iz njegove rodne zemlje ter naseliti med nas protestantske Nemce iz „rajha“. Da je govoril g. govornik vsem navzočim iz srca, pričalo je glasno odobravanje njegovih besed.

Državni zbor.

Dne 24. februarja so se zopet sešli državni poslanci na Dunaju k posvetovanju. Našli so staro ministrstvo, le nemškega ministra krajana dr. Schreinerja je ministrski predsednik odslovil, ker je preveč hujskal proti Slovanom.

Ker so Slovani združeni v Slovanski Jednoti, katera ima vsled spretnega vodstva in velikega števila članov močan ugled, so se zbrali tudi svobodomiselnimi Nemci pod en klobuk ter si uredili Nemško-narodno zvezo. V njej je 77 svobodomiselnih poslancev, in sicer prejšnja agrarna stranka, nemško-nacionalna, nemško-radikalna in nemško-svobodomiselná stranka. Vodil bo zvezo imenoma baron Chiari, v istini pa kričač Wolf.

Davek na vino.

Ker še finančni minister Bilinski, katerega je pri lanskem boju tako skrbno varovala Plojeva strančica v državnem zboru, vedno preti z davkom na vino, zbrali so se dne 25. februarja zastopniki vinogradnih krajev na posvetovanje, kako se boriti proti ministrom nakani in onemogočiti davek. Izvolil se je v to svrhu poseben odbor, kojega predsednik je nižjeavstrijski deželni poslanec Mayer, podpredsednik načelnik Kmečke zveze, Roškar.

St. Lenart v Slov. gor.

Po celi slovenski deželi je šel zadnji čas glas o nezaslišanem napadu, ki ga je izvršil učenec nemške šulferajnske šole Bela na učenca ondotne slovenske šole. Govorec dokaz, da se slovenski otroci v nemških šolah, v katerih ne razumejo jezika, ne morejo nič naučiti, še manj pa razgovoriti. Poslanec dr. Korošec je spravi ta predlog tudi v soboto, dne 26. svečana v državni zbor.

Poslanec Pišek.

V brambovskem odseku je 25. svečana poslanec Pišek navedel pritožbe, da se pri 47. pešpolku v Gorici s Slovenci surovo postopa, da se jih je že več usmrtilo, in zahteval, da se uvedejo gospodarski tečajji (podučni kurzi) ter se pri vojaških oskrbovalnih skladiščih več od proizvajateljev kupuje, se za kupovanje določi daljši čas, in priporočal, da se zadruge v Račjem več pozornosti daje, ki je v stanu, s kmeti s potrebnim blagom zalagati skladišče v Mariboru.

Vinski davek.

V torek, dne 1. marca je finančni minister res vložil v zbornici zakonski načrt za novi davek na vino. Za hl vina bi se moralo plačevati 4 K, za hl vinskega mošta 3 K 60 vin., za hl vinske brozge 3 K, za hl sadjevca in sadjevega mošta 1 K. Prosto davka je vino, ki se popije doma, ki se rabi za pridelovanje jesiha in žganja. Obdačilo se bo samo vino, ki pride v množini nad 50 l v promet.

Proti davku na vino.

Slovenski klub se je posvetoval o davku na vino in sklenil soglasno ogorčenje proti nameravanemu novemu davku. Klub bo storil vse, da načrt ne postane postava.

Proračun in novi davki.

V soboto, dne 26. februarja je zbornica dovolila pobiranje rekrutov. V torek nato se je začelo novo čitanje proračuna in novih davkov. Po prvem čitanju ni glasovanja, ampak se predmeti odkažejo brez glasovanja odsekom. Pri prvem čitanju nastopajo govorniki le v toliko, da že naprej pokažejo svoje stališče nasproti vladnim načrtom.

Razprava o proračunu in novih davkih se nadaljuje.

postaviti v boj proti trpki, nemili usodi; če pa spoznamo, da v obupnih zadevah, v katerih se nahajamo, nobena človeška pomoč nič ne izda, tedaj se z zaupanjem obrnimo do Tistega, kateri je po čudežu rešil dotični romarici iz roparskih rok, ter ju končno zdravi pripeljal na dom svojih starišev, in trdno sem prepričan, da bo Bog rajši storil čudež, kakor pa nas ne uslišal ter nas prepustil okrutni nesreči!

In tako se je ta povest privikrat javno pripovedovala v cerkvi iz prižnice, ter se kmalu raznesla, kakor se razlije povodenj, po vseh bližnjih in daljnih krajih, in kamor je prišla, povsod je vzbudila veliko zanimanje med ljudstvom, katero je ohranilo povest o tej romarici, rešeni na čudežni način — do današnjega dne. Tako je prišla ta povest tudi do nas, kjer sem jo skušal s svojim nezmožnim peresom popisati, ter jo podati cenjenim bralcem. Podam tedaj prijaznim bralcem to povest s prošnjo, da ne kritikuje prestrogo mojega malenkostnega dela glede na logiko in besedoslovje; kajti jaz sem priprost človek, a pisatelj nisem.

Politični ogled.

— **Hrvaško.** Položaj na Hrvaškem je vse prej nego prijeten. Nova ogrska vlada dela z vsemi sredstvi na to, da se Hrvaška popolnoma podvrže brez-pogojni nadvladi Ogrske. Najbrž dobi tudi volilno reformo, po kateri bo število poslancev omejeno na 88. Od teh pa naj bi pripadlo po spretno razdeljenih volilnih okrajih 43 Srbom.

— **Balkan.** Med Turčijo in Bolgarijo vladajo zelo napete razmere. Turki pozivljajo svoje rojake v Rumeliji, Bosni in Hercegovini, da se iz teh dežel izselijo in se naselijo v Macedoniji. Vlada je izdala velikansko svoto za podpiranje teh naseljencev. V Rumeliji se nahaja 40.000 mož bolgarskih čet, ki so oboroženi kakor v vojski. Minole dni je prišlo celo do malih bojev med turškimi obmejnimi četami in Bolgari.

— **Grška** stoji pred meščansko vojsko. Kralj Jurij se je že hotel odpovedati prestolu, a na nujno željo svojih sinov in drugih evropskih vladarjev je sklenil vstrajati na svojem mestu.

— **V Belgiji** se vršijo meseca maja volitve. Katoličani tokrat žal niso tako edini kakor drugokrat. Dosedaj so imeli v Belgiji katoličani večino. Liberalci in socialisti se bodo pri volitvah podpirali. Tembolj bi imeli katoličani vzrok, da so edini.

— **Angleško.** Sedanja liberalna vlada se nahaja v hudih stiskah. Sama nima večine, ampak je navezana na pomoč Ircev in delavske stranke. Sprva se je zdelo, da bo vlada takoj padla. Vendar pa je možno, da se bodo stranke sčasoma sporazumele. Boj proti gosposki zbornici, ki se je pred volitvami toliko naznanjal, bo najbrž izostal in s tem je glavna težkoča odstranjena.

Mala politična naznanila.

Dne 25. svečana: V Italiji je ministrski predsednik predložil državnemu zboru obširen načrt za razne spremembe posebnogled brambe dežele in za spolnitev šolstva. — Na Pruskem se sedaj v deželnem zboru bje boj radi volilnega reda. Socialni demokratje z vso srditostjo pobijajo predloženi volilni red in prirejajo velike protestne shod, na katerih je že tekla delavska kri. — Na Ogrskem vlada sedaj izjemno stanje. Po nekaterih okrajih so okrajni zastopi sklenili ne pobirati davkov, tudi rekrutov ne dobi vlada.

Dne 26. svečana: Na Dunaju se je danes vršilo ustanovno zborovanje nove nemške napredne zveze. — Zunanji minister grof Aehrenthal je dospel včeraj v Monakovo, kjer je bil sprejet od princ-vladarja. — Francoska zbornica je sprejela določbo, da se ima dohodke iz povzanih davkov od dedščin porabiti za pokojnine delavcem.

Dne 27. svečana: Srbski kralj Peter poseti koncem marca ruskega carja. — V političnih krogih se trdi, da bo ogrski državni zbor, ki je bil do 24. sušca odgođen, sklican že 22. sušca in bo takoj nato razpuščen. — Zunanji minister grof Aehrenthal se je danes vrnil na Dunaj.

Razne novice.

* **Mesto učiteljice** je razpisano na trirazredni ljudski šoli v Gor. Polskavi. Prošnje se morajo vložiti do 31. sušca pri okrajnem šolskem svetu v Gor. Polskavi. Dokazati se mora zmožnost obeh deželnih jezikov.

* **Imenovan** je za učitelja risanja na mariborskem učiteljskem okrajni šolski nadzornik Josip Schmoranz.

* **Poslanec** dr. Ivan Benkovič je nastopil daljši dopust, katerega bode prebil v Celju. Sej državnega zbora se more udeleževati le v najnujnejših slučajih.

V Ljubljani je bil dne 25. t. m. posvečen v mašnika gospod Jakob Kotnik, doma na Črešnjevem pri Slov. Bistrici. Mladi novoposvečenec odide v Rim na zavod del'Anima, kjer bo nadaljeval svoje studije.

V Gradcu je bil promoviran doktorjem prava član Zarje Jesenko. Mlademu gospodu doktorju iskreno čestitamo.

Tečaj za župane in občinske tajnike se vrši v Mariboru v času od 14. do 16. marca 1910 v dvorani Katoliškega delavskega društva, Flössergasse št. 4. Začetek v pondeljek dne 14. marca ob 8. uri zjutraj. Vspored: 1. Delokrog občine. 2. Občinski volilni red in občinski red. 3. Socialne naloge občin. 4. Nova kužna postava. 5. Razmerje občine do okrajnega zastopa in deželnega odbora. 6. Občinski predstojnik — policijski organ. 7. Dopisovanje z uradi, sestava računov. 8. Občine in — delo narodne obrambe. 9. Lovski zakon. 10. Odpis davka po uimih. 11. Sodnijsko-sirotinske zadeve. 12. Domovinska pravica v občini. Poleg teoretičnih predavanj se bodo dajala navodila za praktično delo, sestavljale razne pismene vloge itd. Predavali bodo gospodje državni in deželni poslanci župan I. Roškar, župan F. Pišek in dr. Korošec, odvetnik dr. J. Leskovar, nadrevizor VI. Pušenjak in občinski tajnik Ivan Zupanc. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj to prav kmalu javi Slov. kmečki zvezi v Mariboru.

Osrednja S. K. S. Z. je imela dne 20. februarja v Ljubljani svoj občni zbor, na katerega je do-

šlo mnogo udeležnikov. Obširno je govoril na tem zborovanju predsednik Zveze dr. Krek, ki je očrtal zopet nova pota, nove misli za našo krščansko-socialno organizacijo. Članov je štela zveza v Ljubljani sami nad 4000, ki pa se vsi tudi živo zanimajo za Zvezino delovanje. Zveza dobi v Ljubljani svoj lastni dom. Nakupilo se je staro strelišče za 47.000 kron v ta namen. Poslopije se bo v toliko popravilo, da bo zadostovalo vsem potrebam Zvezinih prirediteljev. Iz podrobnih poročil o delovanju ljubljanske Zveze se razvidi, da je Zveza v vsakem oziru vstrajno gledala na svoj smoter: s pravo krščansko izobrazbo in organizacijo osrečiti slovensko ljudstvo.

S. K. S. Z. Seja odbora S. K. S. Z. je v četrtek dne 3. marca, ob petih popoldne. Odborniki se vabijo, da pridejo polnoštevilno.

* **Ptujski Ornig** se je v Gradcu v deželni zbornici javno in glasno sam pritoževal, da srednje in zgornještajerski poslanci cenijo naše zahteve kot zahteve nižje vrste, in sicer ob priliki, ko niso hoteli glasovati za zgradbo ene spodnještajerske železnice. To je najboljšo opravičenje slovenske obstrukcije iz vrst očeta vseh štajercijancev, ptujskega župana Orniga. Vkljub temu si je drznil ta mož poslati na ptujski shod pismo, v katerem pravi, da so slovenski poslanci začeli obstrukcijo iz zgolj političnih vzrokov. Ali ste očka Ornig tako pozabljeni, da ne veste več, kako hudo ste sami obsodili svoje tovariše v Gradcu? Nadalje ali so železniške zadeve samo politični vzroki? Očka Ornig, več spomina, razsodnosti in resnicoljubja Vam želimo.

* **Deželna zbornica** v Gradcu je ravno tako slovenska, kakor nemška, ker smo tudi Slovenci štajerski deželani in davkoplačevalci. Nismo pa metle, hlapeci ali sužnji Nemcev, zato ima Slovenec v deželni zbornici ravno toliko pravice, kakor Nemeec, in istotako tudi slovenski jezik. Vsled tega tudi nemški poslanci nimajo pravice, odkloniti kakega predloga, če se tudi utemeljuje v slovenskem jeziku. To je deželni jezik, in če ga kdo rabi, ne sme biti kaznovan. To naj bo posebno „štajercu“ povedano, ki boče svojim šnopsarskim čitateljem dokazati, da so Nemci storili prav, ako so dr. Benkoviču odklonili nek predlog, ki je utemeljeval v deželnem slovenskem jeziku.

* **Laži.** „Štajero“ laže, in sicer prav debelo, kakor je za njegove od šnopsa in lumparije zabite čitatelje potrebno. 1. Pravi, da se Drava, Pesnica itd. ne bodo regulirale, ker so slovenski poslanci obstruirali. Ravno narobe, ljubi nemčurček! Ker Nemci niso hoteli dovoliti teh regulacij, so Slovenci obstruirali. Tudi uravnava rek je gospodarska, ne pa politična zadeva. 2. Brezobrestna posojila so Nemci črtali že lansko leto, ko se o slovenski obstrukciji ni bilo ne duha ne sluha. Proračun za leto 1910 se je položil že meseca septembra 1909 na mizo deželnih poslancev, a tam ni že krajoarja več za brezobrestna posojila. Vsled tega je bila potrebna slovenska obstrukcija. Zraven pa so nam Nemci s tem požrli tudi državno podporo v znesku 200.000 kron. Za leto 1910 so nam torej Nemci samo pri vinogradih naredili škode za približno pol milijona. To je vendar dovolj vzroka za obstrukcijo. 3. Nemška poslanca Einspinner in Franz sta strastno govorila za to, naj se kmetijska šola v Št. Juriju ne otvori. Tega je „štajerca“ tako sram, da si tudi svojim čitateljem, ki mnogo prenesejo, ne upa povedati, in zato jim celo zadevo utaji. Sram ga bodi!

* **Pozor!** Nekaj novega nam obeta „štajero“. V zadnji številki pravi, da bo prinašal redno slike, med drugimi tudi zločincev. Upamo, da bomo na ta način našli precejšnji del štajercijanske stranke v „štajercu“ naslikane. „Štajero“ prinese torej kmalu slike Muršeca, Segule, polenskega Ploja itd.

* **Zvišanje doklad** na direktne davke so zabra-nili letos naši deželni poslanci. Ohranili so na ta način nad milijon kron ljudskega denarja ljudstvu samemu. Tega pa nemškutarski listi ne upajo povedati svojim somišljenikom!

* **800.000 kron** se izda za deželne uradnike. Toda to so razven dveh sami Nemci! To je ljubezen deželne nemške večine do nas! In nemškutarji si uajo govoriti, kako lepo skrbje Nemci za nas!

* **Taki so liberalci!** Graški liberalni občinski svet je bil nedavno tako neverjetno predrzen, da je knezoškofijskemu ordinarijatu poslal glasom sklepa občinskega sveta dopis, v katerem od ordinarijata zahteva, naj v katekizmu črta v izpovednem formularu vprašanja, ki se tičejo šeste in devete božje zapovedi. V soboto je ordinarijat na ta nesramen dopis izbornog odgovoril, da je Kristus za take reči postavil svojo cerkev, ne pa občinskih svetov, končno pa je katekizem odobren tudi od najvišje posvetne učne oblasti. Ordinarijat še omenja, da se vsak katoličan le more veseliti, ako ima v katekizmu, oziroma v spovednem formularu sredstvo, da izpoved ložje opravi. Ko se je ta dopis v soboto v občinskem svetu prebral, je županov namestnik Magg, velik svobodomiselnec, dejal, da kar se izpovedi tiče, je to stvar okusa, ker on in še mnogo tisoč kristjanov te potrebe ne občuti. Tako so nesramni liberalci povsod, koder imajo moč in besedo. Magg je tudi velik zagovornik liberalnih učiteljev in Svobodne šole. Taki kakor Magg bi bili tudi naši slovenski liberalci in napredni učitelji, če bi jih slovensko ljudstvo ne bilo v kot pognalo.

* **Revček Andrejček** na Dunaju. Slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju se čedalje lepše razvija. Število članov vedno raste, čemur se pa ni čuditi, ker jim nudi društvo vse, kar more

Sploh tako društvo nuditi svojim članom. V društvenih prostorih (VI. Wallgasse 27) imajo na razpolago lepo knjižnico, katera se bo v kratkem znatno pomnožila, časopise, goji se petje in godba, poleg tega pa prireja društvo vsako nedeljo prijateljske sestanke s predavanji, katera oskrbujejo naši vrli Dunajčani. V nedeljo, dne 18. svečana nam je pa društvo priredilo lep zabaven večer s petjem, godbo ter uprizoritvijo narodne igre „Rečček Andrejček“. Uspeh je bil nepričakovano lep. Tako pevski kakor tamburarski zbor sta častno rešila svojo nalogo. Gromovit aplavz sta pa izzvala dva samospeva gđe. Štefke Skrbinskeve. In kaj naj rečem o igri. Vsi igralci od prvega do zadnjega so bili na svojem mestu, če bi enega bolj pohvalil, bi gotovo delal krivico drugemu. Ubogi Andrejček z dunajskim košem na hrbtu — naročen gorenjski koš se je menda med potjo izgubil (?) si je na prvi mah osvojil srca vseh. Kadarkoli se je prikazal na odru, so mu gledalci burno ploskali. Prav nič niso zaostajali za njim njegova varovanka Franica, njena sestra Ana, Jerica, stara Špela, trdosrčni oče Jehlen ter Franičin ljubimec Pavel. Jecljajoči hlapec Anže je s svojimi dovtipi povzročil obilo smeha; boljše bi svoje, zares težke vloge ne mogel pogoditi. Zelo je tudi ugajal dvospev Jerice in Ivanke, Lovec Zvitorog je izborno predstavljal zapeljivca, Grešnik pa spletkarja; tudi Domen je jako dobro pogodil vzornega, ljubečega zakonskega moža. Posebno veliko veselost pa so vzbudili med občinstvom berič Nosan ter občinska siromaka Matija in Janez. Sploh zaslužijo vsi igralci brez izjeme resnično pohvalo, tem bolj še, ker je stala uprizoritev mnogo truda in obilo žrtev. Pomisliti je treba, da stanujejo v najrazličnejših dunajskih okrajih in da imajo nekateri nad eno uro hoda do društva. Zato so pa tudi želi obilno pohvalo od navzočega občinstva, ki je popolnoma napolnilo veliko dvorano češkega Narodnega doma. Pohvalo pa zaslužijo tudi „Stražini“ odbor, posebno neumorno delavni g. predsednik in pa naši vrli visokošolci — Daničarji, ki so s svojim sodelovanjem pripomogli, da je prireditelj tako krasno uspel. Končam z željo, da bi nas „Straža“ prav kmalu zopet razveselila s kako prireditvijo.

* Južna železnica je, kakor znano, povišala vozne tarife. Na ta način si je mislila pridobiti dohodkov več milijonov kron. Kljub protestom deželnih zborov je vlada na Dunaju potrdila predlogo o zvišanju. Južna železnica je zvišanje vpeljala, a dohodki se niso zvečali, temveč zmanjšali, vsaj do sedaj. Samo v prvih desetih dneh meseca februarja so znašali dohodki 46.000 kron manj kot lansko leto v istem času.

* Nabornikom. Naši mladeniči, ki v kratkem dobijo pozivnice k vojaškemu naboru, bodo vprašali, zakaj se bodo vršili letos nabori v Račjem in Pesnici. Povod temu je sledeče: Lansko leto so se mladeniči iz Orehovevsi in Slivnice peljali v Maribor k naboru na s trobojnicami okinčanem vozu. V Magdalenskem predmestju so se v gostilni g. Rapoca vstavili, pa mestni policaji — čujte in strmite — so jim trobojnice potrgali. Le olikanosti in treznosti naših mladeničev se je zahvaliti, da pri takih izzivanih ne pride do spopadov. Poslanec Pišek s tovariši je v državnem zboru na vojnega ministra stavil interpelacijo, in zato se je uredilo, da bodo letos vojaški nabori zunaj mesta v Račjem in Pesnici, kar bode mladeničem, ki pridejo k naboru, gotovo ljubo.

* Vojaški konji. Kakor dosedaj, bode tudi letos oddal vsak kavalerijski polk 50 konj v zasebno uporabo, kojim treba le na leto enkrat k vajam. Toda na novo upeljavajo je, da pridejo konji že po petih letih v privatno last in da odpadejo vsake premije, ki se se morale plačevati. Dosedaj so prišli šele po šestih letih v zasebno last.

* Vojaški dopusti za čas žetve se bodo tudi letos podeljevali. Trajali bodo tri tedne. Razven tega se bo gledalo, da posestniki in pri posestnikih uslužbeni ljudje ne bodo poklicani k vojaškim vajam ob času, ko je na kmetih največ dela. Za vse te ugodnosti se je treba pravočasno oglasiti pri pristojnih oblastih.

* Sladkor se je s 1. sušcem podražil za 4 vin. pri kilogramu.

* Brezplačna oddaja solniških odpadkov za bedne kmetovalce na Štajerskem v živinokrajne svrhe. Ces. kr. finančno ministrstvo je radi pomanjkanja živinske klaje izjemoma dovolilo, da se bednim posestnikom živine in kmetovalcem na Štajerskem brezplačno oddajo iz solniške (soline) v Ausseeju solniški odpadki v najvišji množini štiristotih meterskih centov od soliške magacinske tehtnice, ki jih je uporabiti izključno v živinsko klajo. Od te količine se je c. kr. okr. glavarstvu v Ptujju odkazalo 273 met. stotov (centov) solniških odpadkov. Solniški odpadki se oddajajo sicer brezplačno, prevozne stroške od solne gore v Ausseeju, nadalje stroške za zlaganje in nakladanje pa morajo plačati obdarjeni zemljiški posestniki sami. Ti stroški znašajo približno 70 do 80 vin. za 100 kg, k tem je še prišteti voznino od kolodvora v Ausseeju. — C. kr. železniško ministrstvo se je naprosilo, da dovolji znižano voznino. — Kmetovalci, oglasite se torej prej ko slej pri svojih občinskih predstojnikih!

Za čijaško kuhinjo v Mariboru je nabral na gostiji Franca Lešnika in Jožefa Rožman v Stari novivsi družec Frano Rožman 10 K.

* Za obmejne Slovence so darovali: „Tatinska družba“ v Jančinih 5 K; Mohorjani pri Sv. Krištofu na Pohorju 8 K 60 vin; na gostiji Marije Kvac v Slakovi se je nabralo 8 K; Zofija Šketa v Braslovcah je nabrala na gostiji Martina Kolšek in Baldine Stakne v Orli vasi pri Braslovcah 12 K; Mohorjani pri Sv. Rupertu v Slov. gor. 5

K; gđd. Helena Žmave pri Sv. Rupertu v Slov. gor. 6 K; Mohorjani pri Kapei 10 K; na dar poroke g. Franca Žličarja v St. Jurija ob južni žel. se je nabralo 12 K; na gostiji g. Jožefa Bratina pri Sv. Križu na Murškem polju je nabrala gđd. Anica Slavičeva iz Grab 6 K; na gostiji g. Ivana Ureka v Pišecah se je nabralo 20 K; Mohorjani v Mariji Nežareti 6 K 40 vin; gospa Piki, županova soproga, Griže, nabrala v veseli družbi 5 K; vesela družba Krašovic v Zalcu 10 20 K; na gostiji Antona Povšeta v Orli vasi 13 40; Mohorjani pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. so darovali 10 K. Vsem blagim darovalcem iskrena hvala!

Častikraja liberalnih listov obsojena.

Za časa deželnozborskih volitev v maju l. 1909 sta liberalna brata „Narodni List“ in „Nar. Dnevnik“ zivala cele kadi liberalne gnojnice po naših kandidatih. Nobeno orožje jim ni bilo preslabo, preumazano, nobena laž predebela, da bi je ne porabili. Mazači liberalnih listov, so se posluževali najgrših žurnalističnih sredstev, da bi dovolj oblatili naše kandidate, vzeli jim ugled pri volilcih, ter jim izpodkopali zaupanje. Naravnost občudovati smo jih morali, ker so tako mirno prenašali razna obrekovanja in psovanja. Vsako besedo naših kandidatov so zavili, vsak njihov korak so zasledovali kot vohuni, — očitne izmišljotine so izkoriščali, da, naravnost sami so si izmislili v okisanih možganih najgrše laži čez naše kandidate. Ti so bili, sodeč po pisavi liberalnih časopisov, sami hudodelci v pravem pomenu besede, propalci, butelji, ničvredni ljudje, nevredni, da jih zemlja nosi ali solnce obsije.

Kakor vemo iz najbolj verodostojnega vira, so voščilni krogi liberalne stranke v Celju in drugod vse to gnusno početje popolnoma odobraval, po načelu, da je liberalcem v dosegu svojih namenov vse dovoljeno, tudi laž, obrekovanje, psovanje, grdenje in blatenje.

Posebno so vzeli na piko naša poslanca gospoda Roškarja in dr. Benkoviča, kakor tudi najboljše agitatorje S. K. Z., na primer vlč. gospoda Ognjeslava Škamleca v Ljutomeru. Vsaka številka liberalnih listov je mrgolela obrekovanj. Posebne izdaje „N. L.“ so izdali neposredno pred dnevom volite, da bi ne bilo mogoče ovreči nebroj laži. Seveda je po končanih volitvah prišel kolosalen maček nad naše liberalce, ki menda prav nič ne poznajo nepokvarjene duše našega ljudstva; kajti s svojim blatenjem so dosegli ravno nasprotni vspeh, kot so ga pričakovali.

Sledilo je nebroj tožb; odgovorni urednik „Narodnega Dnevnika“ in „Narodnega Lista“ se je bahal, da bo vse dokazal, pa čim bolj se je bližal čas obravnave, tem bolj mu je minula korajža. Konec so izrabili neko dobrodušno privatno in popačeno izjavo dr. Benkoviča proti preiskovalnemu sodniku, da so se začeli pogajati za poravnavo. Po dolgem obotavljanju so se zasebni tožniki zadovoljili s sledečimi izjavami, katere sta „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“ objavila prejšnji teden.

1. Častna izjava.

Ob času deželnozborskih volitev v maju 1909 sem objavil glede gospoda dr. Benkoviča notico o nekem dogodku v gostilni „Pri belem volu“ v Celju, s kojo je bil dr. Benkovič hudo žaljen, ker trditve dotične notice niso resnične, kakor sem se prepričal in ker nočem nikomur delati krivice, tudi ne političnemu nasprotniku, zlasti ne v osebnem oziru, prekličem vsebino dotične notice ter obžalujem, da sem jo objavil, to pa neprisiljen in iz prostega nagiba.

Vekoslav Spindler s. r.

2. Častna izjava.

Ob priliki deželnozborskih volitev leta 1909 sem objavil v „Nar. Dnevniku“ spis, v katerem sem poslanec Ivanu Roškarju na žaljiv način očital neko kazen. Ker se razsodba ni tikala kakega nečastnega dejanja, ampak se je šlo le za nesrečni slučaj, katerega je zakrivila neprevidnost, ne pa kak hudoben namen, kakor se je sodbno dognalo, zato nočem poslancu Roškarju krivice delati, prekličem to očitjanje in obžalujem, to pa neprisiljeno in iz prostega nagiba.

Vekoslav Spindler s. r.

3. Častna izjava.

V „Nar. Dnevniku“ in „Nar. Listu“ sem poročal o nekem dogodku, ki se je baje vršil med ž. gospodom kaplanom O. Škamlecom in oskrbnikom Pičlerjem v Ljutomeru. Dotičnih trditve ne vzdržujem ter jih zato v celnem obsegu prekličem in obžalujem, to pa neprisiljeno in iz prostega nagiba.

Vekoslav Spindler s. r.

Hud poper za liberalce! Splošen smeh povzroča zadnji dostavek: iz prostega nagiba in neprisiljen, ki se je dovolil iz človekoljubnih ozirov do urednika, ki je večkrat res uboga para, če se mu od neodgovornih in nevidnih tintomazov vsili take notice, da jih mora sprejeti. Seveda ne vemo, v kolikor je urednik sam doprinesel k objavljenju teh notic.

Saj cel svet ve, da se je urednik zbal bližajoče se porote obravnave, njegovi gospodarji pa razkrinkanja njih grdega posla pred porotniki.

Kdor bo sedaj še kaj veroval liberalnim listom, ta mora res biti slep in gluhi vsled strankarske strasti.

Mislimo, da so sedaj pristaši S. K. Z. spoznali pot, kako imajo liberalnim listom na prste stopiti. Se se dolo porotniki, pred katerim bodo liberalci imeli

strah. Za sedaj smo še liberalnim urednikom zaprinesli; a v prihodnje bomo pa z ljudmi, ki kradejo našim pristašem osebno čast, pošteno obračunali. Mera naše potrpežljivosti je polna do vrha. Naša bojna sredstva pa tudi še s tem niso izčrpana, kar bodo liberalci v najkrajšem času okusili.

Mariborski okraj.

m Dramatično društvo v Mariboru uprizori v nedeljo, dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer štiridejansko burko s petjem, „Šivilja“.

m Maribor. Iz zapore sta pobegnili 37letni Ivan Manut in 27letni Ivan Pogačar. Obadva sta nevarna tujemu imetju: kjerkoli se pojavita, naj se to takoj naznani varstvenim oblastim.

m Izpred sodišča. 18letni posestniški sin Frano Brunčič v Zetalah je ukradel lansko leto Gabrijelu Iskra v Partinju srajco, Dominiku Kaser v Spod. Gasteraju, pri katerem je delal kot kovaški pomočnik, več kovaškega orodja, in Julijani Černič kupico, vse skupaj v vrednosti 16 K 90 vin. Od 16 oseb je izvalil pod pretvezo, da bo prevzel kovačijo Matilde Repa, stvari v vrednosti 51 K 80 vin., pri nadaljnjih 20 osebah je poskusil izvabiti zneske v visokosti 102 K. Brunčič se je moral zagovarjati radi tatvine in goljufije in je dobil 6 mesecev težke ječe. — 67letni Jurij Lentschacher, majar v Rošpahu, je večkrat odnesel iz gozda gospe Nasko, pri kateri je uslužben kot majar, drva, in ista prodajal. Leutschacher je sam priznal, da je prodal Dvoršaku in Brunčku drv za 14 K, ki jih je vzel iz gozda svoje delodajalke. Zagovarjal se je s tem, da je imel od gospe Nasko dovoljenje, kar je pa ta odločno zanikala. Obsojen je bil na dva meseca težke ječe.

Glavni nabori v mariborskem političnem okraju se bodo letos po sledečem redu vršili: Maribor levi breg, v Pesnici, gostilna Hojnik, dne 23. aprila 1910, za občine: Dobrenje, Kamnica, St. Jurij ob Pesnici, Gradiška, Grušova, Sv. Jakob in Jarenina; dne 25. aprila za občine: St. Ilj, Jelovec, Kamnica, Janžev vrh, Kaniža, Karčovina, Sv. Križ, Gornja Sv. Kungota, Leitersberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu; dne 26. aprila za občine: St. Peter, Plač, Polička ves, Pesniški dvor, Ravnica, Rošpah, Slemen, Spičnik, Slatinski dol, Gornji Duplek, Spodnji Duplek in Dragučova; dne 27. aprila za občine: Bresternica, Vosek, Boč, Svičina, Vukovski dol, Vertički vrh, Selnica ob Dravi, Selnica ob Muri, Ciršak, Ciglenci, Cirknica. — Maribor desni breg, v Račah, gostilna Grisold, dne 28. aprila, za občine: Verhov dol, Studenci, Bistrica pri Limbušu, Bistrica pri Falu, Fram, Gorica, Ješenoi, Gornje Hoče, Sp. Hoče, Rače, Kumen, Lehen pri Ribnici, Limbuš, Do goče in Lobnica; dne 29. aprila za občine: Loka, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Sv. Marjeta na Drav. polju, Ruše, Morje, St. Miklavž, Orehova ves, Pohorsko, Pekre, Pivola, Poberž, Podova in Ranča; dne 30. aprila za občine: Rogoza, Razvanje, Rudeč breg, Slivnica, Škoke, Bohova, Činžat, Smolnik in Serkovec. — V Slovenski Bistrici, v rotovžu: dne 13. aprila za občine: Sv. Ana, Bukovec, Dežno, Gornja Bistrica, Slov. Bistrica, Frajham, Babernik, Hošnica, Pikel, Hrastovec, Jelovec-Makole, Kalše, Laborje, Črešnovce, Oglenšak, Žablek, Gornja Ložnica; dne 14. aprila za občine: Spodnja Ložnica, Lesičja ves, Sv. Martin na Pohorju, Modraže, Spodnja Novaves, Verhlova, Osel, Pečke, Brezje, Pokoš, Poljčane, Pretrež, Gornja Polskava, Spodnja Polskava, Ritoznaj, Sentovec, Kovača ves in Smerčeni; dne 15. aprila za občine: Stanosko, Statenberg, Studenice, Stopno, Tinje, Verhlo, Bojina in Ciglence. — Pri Sv. Lenartu, v Avblavi gostilni, dne 18. apr. za občine: Andrenci, Sv. Anton, Gornji Porčič, Sp. Porčič, Sv. Trojica, Trije kralji, Srednji Gasteraj, Spodnji Gasteraj, Sv. Jurij, Gočova, Senarska, Senovo, Jablanec, Kremberg, Ledinek, Sv. Lenart, Ithova, Malna, Osek, Partinje, Rogoznica, Gornja Ročica, Zamarkovo, Spodnji Žerjavci, Sikarce, Setarova, Žitence, Žitce, Selce, Smolinci in Župetinci; dne 19. aprila za občine: Drvanja, Trotkova, Čagona, Črmlenšek, Gornja Voličina, Spodnja Voličina, Zimica, Biš, Brengova, Korena in Cogetinci. — Nabori se začnejo ob 8. uri zjutraj. Mariborski mestni svet je izdal odredbo, da naborniki ne bodo smeli iti skozi mesto. — Vse naše slovenske mladeniče, ki grejo letos k naboru, tem potom nujno opozarjamo, da se vseskoz vzgledno vedejo.

Krščanska darežljivost. Jako nas je razveselilo poročilo „Straže“, da se je med katoličani nabralo čez šest milijonov kron za ponesrečence — in še bolj pa, da so sveti Oče Pij X. sami poklonili 1½ milijona kron. Naj spozna svet, da še živi krščanska ljubezen v srcih katoličanov, ki radi pomagajo, kjerkoli je sila, in kolikor jim je mogoče. Drugoverci trdijo, da katoličani krščanske ljubezni ne poznajo; odpadniki pa pravijo in ljudi sleparijo: Prestopi iz katoliške cerkve — pri nas dobiš vse. Tako je v adventu neka oseba ljudem vse obečala, če od katoliške cerkve odpadejo in prestopijo. Da takim ljudem jezike zavežemo, drugim pa oči odpremo, podamo tukaj zanesljive dokaze krščanske darežljivosti v mestu Mariboru: 1. Društvo delavcev je za božičnico obdarovalo 174 otrok. 2. Kolonija 139 — Solske sestre. 3. Frohsinn 32. 4. Solske sestre Maribor a) 155 učenk, b) 56 v vrtcu. 5. Dekliška šola 11. 6. Studenci a) 48 v nemškem vrtcu, b) 318 slovenskih delavskih

otrok. 7. Dečkov dom 75. 8. Krčovina: vsi učenci male darčke, 2 sta pa dobila popolno obleko. 9. V gradu pl. baronice Tvikel 300 otrok mali obed. 10. Preč. kn. šk. konsistorij je podaril 100 K. 11. Duhovščina je poklonila 120 K. 12. Frančiškani: ubožcem črez 500 K; beračem na dan 40—60 skledic župe; vsak dan 7 dijakom obed. — Povsod klije krščanska darežljivost v sv. katoliški cerkvi.

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Dne 24. svečana je preč. g. župnika Franca Zmazek zadela kap. Čeprav se je bolnikovo stanje že malo zboljšalo, se še vendar nahaja v opasni nevarnosti. Priporoča se vsem preč. duh. sobratom v memento.

m **Laporje**. Predzadnje nedeljo je že precej moč in mladeničev pristopilo h kmetijski družbi. To je lepo in pametno. Za tri krone dobi vsak kmetijski list, družba deli razna kmetijska orodja zastoj svojim podružnicam, preskrbi poceni semena in umetna gnojila.

m **Laporje**. Dne 20. svečana se je vršil občni zbor našega izobraževalnega društva. Po letnem poročilu in volitvi novega odbora, v katerega so izvoljene tudi vrle mladenke, je govoril živinozdravnik g. Hinterlechner iz Poljčan o kmetijski družbi ter polagal kmetom na srce, naj pristopijo k t. svoji kmečki organizaciji. Jako poučljiv pa je bil njegov govor o praščijih kužnih bolezni. To so vam bile poljudne in razumljive besede. s katerimi nam je opisal našega hudega sovražnika — perečni ogenj ali rubečica. Razjasnil nam je, kako je edini pripomoček zoper to bolezen le cepljenje zdravih svinj. Nauk o umnem krmjenju svinj je marsikateri gospodinj odprl oči, da so storile trden sklep, zanaprej po modrih nasvetih g. živinozdravnika krmiti in izrežati prašiče. — Več lepih predavanj nam je že podalo naše izobraževalno društvo, a tako zadovoljni in podučeni še nismo šli nikdar na svoj dom. Je pa g. Hinterlechner tudi moč, ki ima srce za kmeta, ki mu želi pomagati, kjer le more. Vidi se mu pri vsaki besedi, da govori poln ljubezni do ubogih trpinov. Le en glas se sliši po našem okraju: Zdaj imamo vsaj dobrega, vnetega in učene živinozdravnika, ki izpolnjuje vestno svoj poklic! Hvala Vam za trud; bodite prepričani, da padajo Vaše besede na rodovitna tla. Možje in mladeniči, ženske in dekleta, ki niste bili pri tem pouku, lahko vam je žal, ker veliko ste zamudili.

m **Studenice**. Občinske volitve se vrše 10. sušca 1910. Slovenci glejmo, da ostane občinski zastop v slovenskih rokah.

Ptujski okraj.

p **Ptuj**. Srebrni križec s krono je dobil od cesarja v darilo za rešitev življenja narednik Ivan Kosi.

p **Ptuj**. Umrli je dne 25. februarja g. Jožef Zelenik, profesor v pokoju, odbornik in blagajnik ptujске posojilnice; zdrav in vesel je šel spat, po noči pa ga zadene kap, in našli so ga drugo jutro mrtvega zraven postelje. Na željo sorodnikov se je truplo prepeljalo v njegovo domovino k Sv. Urbanu; bil je to v nedeljo, dne 27. februarja pogreb, kakor ga Ptuj še ni kmalu videl; vodil ga je mil. g. prošt Fleck ob asistenci 7 duhovnikov ter vzel pri Brenčičevi hiši od pokojnega ganljivo slovo. Pevski zbor mu je zapel v hiši žalosti, pri slovesu in na pokopališču krasne žalostinke. Navzlic skrajno neugodnemu vremenu se je pogreba udeležila velikanska množica iz Ptuja in okolice. Ptujski Slovenci so na Zeleniku veliko izgubili. Naj v miru počiva!

p **Ptuj**. Opozorjamo naše okoliške pismonoše gg. Jurij Horvat in Janeza Rožmarin, naj v svojih dodeljenih občinah poštno pošiljate točno k vsaki hiši osebno dostavljate, ne pa po učencih, da se ljudem razni časniki, pisma itd. na ta način 4—5 dni zakasnijo.

p **Cujte!** Kaj pa je? Svetovni dogodek se je izvršil: ptujski nemški učitelji in ormoški so slovesno protestirali proti slovenski obstrukciji v deželnem zboru! Od začudenja se je Drava pri Ptuj obrnila in si ne upa več teči mimo Ormoža! Slovenci, sedaj ste fuč!

p **Prav pomladansko vreme** imamo, ker otroci letajo že dobrih 14 dni bosi okoli.

p **Sulferajnska šola**. Z ozirom na krvavi dogodek pri Sv. Lenartu, ko je namreč učenec te nemške šole z nožem zabolil Slovence, je sklenilo veliko starišev ptujске okolice, dobro premisliti, predno dajo svoje otroke v sulferajnsko mučilnico, ki se ima s protestantskimi groši Šidmarke postaviti na Bregu pri Ptuj!

p **Sv. Lovrenc** na Dr. polju. Naša kmetijska podružnica je imea dne 20. m. m. občni zbor. Najprej je predaval g. potovalni učitelj Jož. Zupanc. Razložil je mnogoštevilnim navzočim opravila, ki se imajo izvršiti spomladi v sadonosnikih in vinogradih. Ker so že zadnja leta delale gosenice veliko škodo, je zlasti opozarjal, kako naj bi jih skušali uničevati s kropljenjem z galico, kateri se primeša 1 do 2 odstotka tobačnega izvlečka, in sicer: prvokrat, ko se popje napne, potem, ko drevje požene listje, in slednjič po ovetu. Skrbeli naj bi tudi, da bi privabili mnogo ptičev-pevcev, ki uničijo več mrčesa, kakor ga je mogoče s škropljenjem. Delale naj bi se jim hišica, kjer lahko gnezdi in valijo; sedaj je to potrebno, ker prej je bilo več grmovja, starih debel itd., kjer so imeli zavetišče. Pojasni tudi, kako se naj drevje čisti, **kako mu je pravilno gnojiti**, navede pomladanska de-

la v vinogradih, o gnojenju vinogradov itd. Nato poroča g. načelnik o denarnem stanju podružnice, ki je imelo 240 kron 16 vin. dohodkov in 100 kron 94 vin. stroškov. Prejšnjemu tajniku in blagajniku g. A. Kocipru, sedaj župniku v Sp. sv. Kungoti, se izreče prisrčna zahvala za njegov ne mali trud in vestno poslovanje. Namesto njega so izvolili g. kaplan za tajnika in blagajnika. G. župnik vzpodbuja k pristopu k podružnici, ki nudi veliko ugodnosti, ki bodo tem večje, čim več bo udov. Ker se mnogi pritožujejo, da je „Gospodarski Glasnik“ premalo poljudno pisan, pojasni, da se bo sedaj to izboljšalo, ker je država vendar enkrat nastavila slovenskega tajnika, ko so prej dijaki predstavljali nemške članke na slovensko. Za odposlanca na občni zbor kmet. družbe se izvolita gg. Klemenčič Ivan in Al. Sagaj. Naroči se jim, da naj zahtevajo 1. da se uvedejo v „Gospodarskem Glasniku“ vprašanja in odgovori (kakor v „Kmetovalcu“). 2. Kmetijska družba naj posreduje pri vladi, da ona zniža ceno tobačnemu izvlečku, in da se naj prodaja ne samo v glavnih trafikah v mestih, ampak v vsaki trafiki tudi na kmetih. 3. Kjer delajo miši veliko škodo, naj bi občine naročile takozvane Löfflerjeve bacile za pokončevanje miši. — Predpoldne je imela podružnica v Majšpergu zborovanje, kjer je tudi predaval g. I. Zupanc. Ker je v vzajemnosti in gospodarski izobrazbi temelj gospodarskega napredka, naj bi se vsi kmetovalci oklenili kmetijskih podružnic, kjer se goji duh skupnosti, nudi priljubljenost za gospodarsko izobrazbo, in ki dajejo tudi materielno podporo.

p **Iz ormoškega okraja**. Veliko opravičeno razburjenje je vladalo pretekle tedne v našem okraju! Naši župani so bili namreč poklicani na okr. glavarstvo v Ptuj, da vidijo, kako se je razdelila podpora med poškodovane po toči! Hvaležni smo našim vrlim poslancem za lepo podporo, odločno pa povemo, da z razdelitvijo nismo zadovoljni, takoj pa povemo, da ne dajemo okr. glavarstvu nikake krivde, ker niti gosp. okr. glavar niti g. komisar nista samovoljno postopala pri razdelitvi med posameznike, oziralo se je pri tem edino le na besedo zaupnikov; in kako so delili? Že na občine se ni delilo, da ne bi bilo ugovora; majhne občine so namreč dobile, četudi niso bile preveč poškodovane, skoraj toliko, kakor velike. In kaj je s posamezniki? Reveži, ki nimajo zrna pri hiši, katerim je toča uničila vse, ki se bodo vsled tega globoko zakopali v dolgove, niso dobili vinarij; nasprotno pa ljudje, ki niso trpeli toliko škode, pa imajo denar v posojilnici, pa dobijo do 800 K. Kje je tu pravica? Kdo se čudi, če pri tem človek preklinja? Ko sem celo stvar do dobrega pregledal, se mi je hotelo dozdevati, da se je gledalo na lice in prepričanje! Tako je dobil namreč nek sorodnik enega zaupnika krasno podporo, dasi mu vsak dan ljudje nosijo denar, in bi lahko pogrešal podporo; drugi siromak, ki pa je moral prodati živino, ker mu je vničilo njive in travnike, ni dobil nič! Ena občina je tako srečna, da dobi komaj vsak četrta ali peti; sprva so krivili župana, ker pa on tudi nič ne dobi, so se pomirili. Vsi ljuje se mi prepričanje, da se je tej občini hotelo dati zaušnico, ker je pri vsaki volitvi odločno na strani Kmečke zveze! Če bi bilo to res, vedite zaupniki, da s tem ne spravite našega ljudstva v liberalni tabor, ne, še bolj se bo združilo vam v jezo. Okrajno glavarstvo pa prosimo, da pri izbiri zaupnikov ne gleda toliko na komplimente, ampak na značaj, ker ljudstvo ima dobre oči in bi izgubilo svoje zaupanje do urada, če bi se kaj takega ponavljalo.

p **Ivanjkovec** pri Ormožu. „Nesreča nikdar ne praznuje“, pravi pregovor. In to je resnica, posebno pri nas se to kaj rado izpolnjuje. Kajti pogosto se sliši o kakih neizgovornih nesrečah, katere so zadele tega ali onega, ali to ali ono društvo. Tako je obiskala zdaj našo požarno brambo. Pred kratkim smo imeli silno hud vihar v naši lepi dolini, ki je naredil tu pa tam kako škodo. Tudi našim liberalcem je hudo nagajal. Od nasprotne strani pihajo veter se je opiral v breg, ki stoji na desno od Lovrenčeve „restavracije“, ter tako delal močan vrtnec, ravno okoli požarnega spravišča. Veter je postajal vedno hujši, vrtnec vedno močnejši, in zdaj pa zdaj se je zazibalo kako drevo, padlo po tleh, ter tako še marsikatero mlado drevesce potrla in pokončalo. Z žalostjo smo gledali take prizore ter čakali, kaj še pride. Kar nenkrat zatuli burja kakor na opečni tovarni, ter naredi zopet strašen vrtnec. Ko nekoliko odneha, pogledam po okolici, in kaj vidim —? Požarnega spravišča ni več, kam je neki izginilo? Ali se je pogreznilo? Ali se je razrušilo? Ne! Močen vrtnec ga je odtrgal od tal ter ga odnesel kdo ve kam. — Pozneje smo izvedeli, da je opaka padla v Lokavcih pri tovarni na tla, a kar je bilo lesenega, nesel je veter dalje, in tisto je padlo v Krajncov dvor v Ljutomeru. Oh, koliko truda so imeli ubogi „fajerberi“, koliko pa še bodo, predno znosijo to vse nazaj.

p **Ivanjkovec**. Redni občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice vršil se je v nedeljo, dne 30. jan. t. l. ob lepi udeležbi članov. Ko je občni zbor izvršil svoj posel, predaval je g. potovalni učitelj Pirstinger v poljudnih besedah, v prvi vrsti o vinskih boleznih, ki se najdejo pogostoma pri lanskim vinom, in kako se dajo te na prav lahek način odpraviti. Poučeval je pa tudi o razmerju z vinom sploh ter o drugih, času primernih vinogradniških predmetih. Predavanju sledili so vsi navzoči z velikim zanimanjem.

p **Ivanjkovec**. Mi udje požarne brambe smo morali skleniti, ker je načelnik tako hotel, da se takoj naroči zastava požarne brambe. Menili smo sicer, da

je orodje bolj potrebno, kakor zastava, posebno, ker je potrebna svota še zelo majhna, pa g. načelnik že zna, da zastavo bolj potrebujemo! Pri zastavi paž hočejo biti, ker so jih pa pri veteranih postavili pred prag, pa mora tu biti. G. načelnik so baje tudi hudi na „Narodni List“, ker je tiskovni skratelj imenoval požarno brambo: kazilno društvo. Društvo ljudje tu di imenujejo s tem imenom! Liberalna primes mu ka-zi njegov namen.

p **Svetinje**. Cenjeni bralci „Slovenskega Gospodarja“ mislili so, da voj. vet. podporno društvo svetinjsko spi za vselej, ker tako dolgo ni bilo slišati o njem. Pa hvala Bogu, živi še, živi, in se je pred kratkim tako silno streslo po vsem životu, da so sfrčali njegovi kruti strahovalci, in so brez zavesti obležali v „sram.“ — Društveni pečat ima napis: Vojaske veteransko podporno društvo v Svetinjah pri Ormožu. Naši liberalčki pa so ga hoteli odtrgati od cerkve in so mu dali napis na novi društveni zastavi „Ivanjkovski“ ne pa Svetinjsko, — ker bi bilo to preveč cerkveno. Ali je menda mislil ta predrznež, da se mu bodo prinašali mrličji, katere ima društvo spremljati k pogrebu, da bi jih v svoji modrosti blagoslovil v Ivanjkovec, ker to bi bil zopet „kšeft“ za njega. Ko je dobilo društvo imenovano zastavo in dovoljenje, da se sme ista blagosloviti, pokali se možnari ne pri načelniku ali pa pri cerkvi, marveč na nekem popolnoma nedostojnem mestu, in to vaše sebično postopanje vam je mladi gospodiči pri zadnjih volitvah začrtalo neslanec, smetovalec, hacare in pač vse tiste častne primke, ki so v liberalnem koledarju zaznamovani kot prazniki. Vas velespoštovane nove gg. društvene odbornike tukaj javno prosim, da delate v slogi za blago našega društva, in se ne ozirate na zlobne napade naših odpadnikov, in tako vas s prepričanjem zagotovem, da se bo društvo v kratkem času zopet povzdignilo in prej ali slej videlo svoje sovražnike, pomandrane v prah, ker naše geslo bodi: „Vse za vero, dom in cesarja“, ne pa za dobiček, na kaki osebni časti, kakor je to v navadi pri olikanih častihlepnežih. Ob gotovem času se bomo še marsikaj pogovorili o slavni vaši društveni preteklosti, ki nam je dala povod, da „ste sfrčali“. Bimstilavka.

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. Dopisnik „Narodnega Lista“ se podpiše opazovalec, v resnici bi se moral podpisati lažnjivec, ker poroča neresnico. Res je, da so prišli vinski kupci v naše gorice in šli končno v Galičevo gostilno. Ni pa res, da bi gostilničarja nazivali liberalca; tudi niso zapustili gostilne, temveč so tam prenočili. Drugi dan so šli in si ogledali našo cerkev od znotraj, kar vendar ni kaj slabega za kristjana. Kar se pa tiče darila za altar sv. Antona, je dobro delo. Ni lepo, da poštene slovenske vinske trgovce po časniki vlačijo, mesto da jih hvalijo. Ljudstvo je ogorčeno nad surovim napadom liberalcev. Zadolovni so, da so prišli in kupili do 400 hl vina. Pač lepa olik liberalcev!

p **Cirkovce**. Volitve se bližajo. V Cirkovcih Kušer ne bo izvoljen, a v novi občini Sikole bi moral vsakdo biti presneto neumen, kdor bi ga še volil. Zakaj neki? Kušer je besedičil, da bo kot župan, če nje ga volijo, občinske doklade znižal od prejšnjih 42% na 30. A kaj je storil? Spravil jih je že na 55! Tudi za nižjo plačo bo županoval, pa je potem tako dolgo bobnal odbornike skupaj, da so mu jo zvišali. Cesto v Sesterže je delal, izdal je občinskega denarja kar tri tisočake. Kdo je največ zaslužil? Kako je s podporo krme in siane? Kot župan ni hotel sprejeti slame, zato mu je g. Helin par gorkih povedal. Živina je v mrazu več ur stala, vozovi so šli prazni domov vsled Kušerjeve modrosti; živina bi gladovala, ako ne bi sprejel g. Goljat pošiljatve. Davkoplačevalci smo do glava siti Kušerja, kaj pa reko ubožci o bogatem Kušerju? Mnogo se jih pošlje proč. Za en groš se je vendar izvedelo. Neka ženka, ki je silno uročna in bolehuja, je vsled neštevilnih potov vendar dobila krasno darilo. „Tu imaš groš za cikorijo,“ tako so milostno rekli tje župan. Največ so koristili Kušerjevi nasveti Pršchu in Čelanki v Sikolah. Izmed vseh odbornikov je Kušer najmanj zmogel; mnogi odborniki se jeze, ker so ga izvolili. In Sikolčani se hvalijo, da bo Strojina postala pri volitvah Sikolska dekla, da bodo Strojinci morali Sikolčanom čevlje snažiti itd. Ali v Strojinci res nočejo zmage, ko lahko zmagajo, a edineci je treba. Ali bo res „Mačji rep“ zastava novega županovanja?

p **Cirkovce**. Fustne seme so obiskale tudi našo vas. Vodile so velbloda, ki je vedno globoko kimal na vprašanje, če bo ž njimi volil Kušerja. Ali si je hotel štirinožna žival s svojim kimanjem zaslužiti nekaj krapčev, tega ne vemo, res je, da se je ta velblod po južini pretrgal na dvoje. Nazaj proti Sikolam se je guncal le prednji del na dveh nogah. Ta čudna pokveka ni hotela glasovati za Kušerja, in trije razcapani volilci so kričali: „Kušer mora biti župan, ki dela zastoj ceste in vsako leto tako zniža občinske doklade, da bodo vsi tako imenitno oblečeni kot mi.“

p **Vurberg**. Občni zbor hranilnice in posojilnice je bil dne 27. februarja. Prometa je imela preteklo leto 104.342 K 98 vin. Hranilnih vlog je bilo z vsem 570.020 kron 07 vin., udov 70. — Nekdanje Baumgartnerjeve vinograde na Vurbergu in v Prednem vrhu je kupil grof Herberstein. — Vina imajo tukaj ljudje še dosti in poceni. Kupci, pridite in kupite naše izvrstno vino, katero je celo v Gradcu na dobrem imenu.

p **Rogatec**. Da je Rogatec, zlasti trg, gnezdo zagrizenih nemškutarjev, je znano. Seveda tam tudi tiste ptujске cunje ne manjka, kjer so taki ljudje do-

na. Pametni Slovenci so že davno „Štajerca“ pokazali vrata, ker so spredeli, kam pes tace molli, a pri nas še nekateri ljudi, ki se še k temu prištevajo pametnim, pamet ni srečala, da bi spoznali, da tisti ne more biti prijatelj slovenskega ljudstva, ki vedno zmerja Slovence. Posebno se tu odlikujejo kot štajerci nekateri delavci pri kamenarju g. Karolu Koltererju, ki imajo posebno korajžo, „Štajerca“ na vse pretege hvaliti, če katerega duhovnika vidijo ali mislijo, da jih čuje. Taki ubogi zaslepljeni so pač pomilovanja vredni. Od g. Karola Koltererja, ki je cerkveni ključar, in ki si je že tudi precej pri cerkvi zaslužil, pa nikakor ni lepo, da kaj takega mirno napiše. Upamo, da te besede ne bodo zastoj.

p Bralno društvo v Kostivnici bo obhajalo v nedeljo, dne 13. marca po večernicah v kaplaniji svoj letni občni zbor. Poučen govor bo imel župnik Gomilšek. Ob tej priliki se ustanovita tudi mladeniška in dekliška zveza pri našem društvu. Več mladeničev in mladenk sosednjih zvez bo pojasnjevalo pomen in potrebo mladeniške dekliške zveze. Vsi udje, posebno vsa kostivniška mladina, na svidenje dne 13. marca!

p Dijaška kuhinja v Ptuj. V prvem polletju tega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: 100 K Posojilnica v Maholah; 50 K glavni lavantinski konzistorij v Mariboru od nekega darila; po 20 K: dr. T. Horvat, dr. Fr. Jurtela, odvetnika, Jos. Zelenik; po 15 K: Marko Paulinič, polovica prispevka za 20 letnico Dijaške kuhinje; po 10 K: dr. Brumec, odvetnik, Jos. Fleck, inf. prošt, Ant. Kolarič, prof., Mh. Landeršek, župnik v Maholah, Okrajna posojilnica v Ljutomeru, dr. Schmitz, zdravnik v Rajhenburgu, Ant. Stepic, višji davčni upravitelj v p.; po 5 K: Kaz. Bratkovič, notar, Ant. Jurca, komerc. svetnik, Iv. Kaukler, nadzornik, Martin Koje, davčni oficijal, dr. Jos. Komljanec, prof., Lj. Lant Fr., trgovec, N. Rbert Povoden, gvardijan, Ferd. Klunder, mestni vikar, o. Lucij Selinšek, kaplan, Al. Senčar, trgovec, dr. Bela Stuhec, zdravnik, Fr. Toplak, davčni upravitelj o. Manavet Zohrer, kaplan; po 4 K: Meško Ksaver, župnik pri Mariji na Zili, Anica Muršec, o. Bernardin Salamon kaplan pri Sv. Trojici v Halozah, pr. Iv. Fermevec, odvetnik; po 2 K: Rud. Havelka, trgovec, Hrovatin Kist, poštni asistent, Jager Avguštin, mestni kaplan, Koser Fr., poštar v Jurčincih, Strinšek Fr., mestni kaplan, o. Pij Vakaelj, kaplan; po 1 K: Kajuh Val., učitelj, Wresnik J., davčni asistent, Zelenko Jož., želez. uradnik v p. — Zivel so darovali: Golob in Podvizec, Kegl od Sv. Marka, Kaneler iz Hajdina, Osojnik iz Mestnega vrha, Jakob Pal, Tomaž Jancec, župnik na Hajdini in Zgeč iz Dornove. — Odbor se zahvaljuje vsem dobrotnikom in prosi še nadaljnje podpore.

Ljutomerski okraj.

Železnica Radgona—Mura Szombat. Da se zveže mesto Radgono po železnici z ogrskim Murskim središčem, to idejo se goji že dalje časa na štajerski, kakor na ogrski strani. V nedeljo, dne 20. februarja se je vršilo v Radgoni tozadevno posvetovanje med štajerskimi in ogrskimi zastopniki. Sklenilo se je, da bo tudi del štajerske proge prevzela v upravo ogrska državna železnica. S pričetnimi deli se bo skoraj začelo. — Nova zveza Mažarske z našo deželo nam Slovincem, posebno našemu kmečkemu ljudstvu ne bo koristila, kajti gotovo je, da bodo odslej ogrski židje še lažje konkurirali z našimi kmeti, ter bodo preplavljali naša mesta s svojimi pridelki.

I Babinci. Novica je vredna, da se razglasi. Vsaj zadeva ni vsakdanja. Dne 4. februarja letos je namreč g. Jožef Karba dopolnil 65 let, odkar je dne 4. februarja 1845 stopil v zakonski stan ter prevzel posestvo, pri katerem še danes gospodari samostalno. Ono leto je bil čas za svahte še krajši, kakor letos. Pepelnica je bila dne 5. februarja, tako, kakor bo zopet leta 1913. Vsled kratkega časa je bilo tistikrat v cerkvi na Svečnico oznanjenih čez 50 zaročenih dvojic. Jubilat je minolo jesen obolel, sedaj je zopet zdrav. Med njegove dnevne opravke še danes spada skrbno prebiranje časnikov. Istih je v hiši naročeno, če se ne motimo, 9 listov, a „Slovenski Gospodar“ gostuje tam že 44 let.

Slovenjgraški okraj.

s Škale pri Velenju. V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ je nekdo nekoliko „pogladil“ bralno društvo v Škalah, češ, da je spalo preteklo leto. Ker krivica boli, naznanjava podpisana knjižničarja imenovanega društva, da sva izposodila v preteklem društvenem letu nič manj kakor 440 knjig; toliko knjig gotovo ni izposodilo nobeno društvo v celi šaleški dolini! Ako torej kdo misli, da se nisva zavedala svojih dolžnosti, naj pride in pogleda v zapisnik izposojenih knjig, in se bo nasprotnega prepričal.

v Velenju. Nedeljska predstava se bo v nedeljo 6. t. m. po večernicah ponovila.

Konjiški okraj.

Zlč. Redni občni zbor hranilnice in posojilnice v Zlčah, registrirane zadrage z neomejeno zavezo, se vrši v nedeljo dne 6. marca 1910 po popoldanski službi božji v posojilniški uradni sobi. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odboritev računskega zaključka za leto 1909. 3. Slučajnosti.

k Jamnik. Tu je umrl Anton Kotnik, p. d. Pavljak; star 64 let. Ob času volitev bil je zanesljiv pristaša. Bivše njegovo posestvo je znamenito vsled tega, ker vsebuje ostanke razpadle cerkve sv. Pankracija in razvaline gradu Jamnik. Dr. Stegenšek v prebiranju vrednih knjigi „Konjiška dekanija“ piše, da je cerkvice leta 1342 pozidal Henrik Tanarij, menda najemnik grada Jamnik, in je oglejskega patrijarha, bl. Bertranda, prosil, da bi smel pri kapeli ustanoviti kapelanijo za duhovnika. Konjiški župnik Dietmar mu je to dovoljenje dosegel. Zadnji grajski duhovnik je bil pozneje župnik pri Sv. Janžu blizu Slovenjgrada, in je tam leta 1808. umrl. Kapela je danes razvalina, a o gradu danes skoro da ni več sledu.

k Gračič. Oni dan smo v obilem številu udeležencev zadnje pot posodili dobremu sosedu Valentinu Klančnik. On je oče gospodu Mihaelu, misijonarju v Ljubljani. Bil je samostalen gospodar od dne 11. septembra 1854 pa do smrti, torej čez 55 let. Pač redki slučaj!

Celjski okraj.

c Slivnica pri Celju. Naš dolgotrajni mežnar in organist Martin Zapušek, po domače Martinek, nas hoče zapustiti. Mežnarsko službo je že prepustil drugim rokam, orglarsko službo še opravlja. Srce ga vedno bolj vleče na Kalobje nazaj v rojstni kraj; tam si hoče odpočiti na stara leta.

c Griže. Kratak nasvet lažnjivemu poročevalcu v 7. številu „Narodnega Lista“ dne 17. februarja. Dopisnik piše, da je bilo na občnem zboru kmet. in bralnega društva v Grižah navzočih tudi precej šolarjev in naprednjakov. Ti pišeš, da ste šli zato poslušat, da se boste prepričali, kako bode „Slovenski Gospodar“ lagal, a varali ste se. „Slovenski Gospodar“ je pisal popolnoma resnično, in zato ste morali lagati vi, da ste v svoji smrdljivi cunji pomazali malo prostora s svojo učenostjo. Vsa čast vam in vašim učiteljem, ali glejte, da boste v prihodnje v svojih listih še kaj drugega povedali, kako napredujete, da znate dobro lagati in zmerjati, že vemo. Vprašam te pa, kje si videl precej šolarjev v sobi? Jaz mislim, da si menda videl neke otroke v veži, ki so se kratkočasili med seboj, in ker se ti že od prevelike naprednosti kar vrti v glavi, si pa misliš, da si jih videl v sobi. Pišeš tudi, da je bilo navzočih mnogo naprednjakov; resnici na ljubo bodi povedano, da ko bi bil vse skupaj spravil, bi jih bilo kakih deset (brez katerih bi bili pa mi tudi lahko zborovali). Svetujem ti, da, kadar boš še kaj poročal o naših shodih, bodi bolj trezen, da ne bodeš s komarja naredil konja. In potem se nekaj spodtikaš nad našimi mladeniči, tukaj pa se zadrži popolnoma mirno, če hočeš, da ne posvetim bolj natančno v vaše napredne vrste in ne razkrijem duhovite naprednosti v vaši zvezi, in ne imenujem par odbornikov, ki so že tako napredni, da ob nedeljah, namesto da bi šli v cerkev, se med božjo službo potikajo po bližnjih trgovinah in krčmah.

c Zalec. Podatki v „Straži“ in „Slovenskem Gospodarju“, kako in kam in koliko se izvažajo hmelja iz naše doline, so zopet jasno pokazali, da naše hmeljarsko društvo res ne vrši svoje naloge in da nima pravega vpogleda v trgovino s hmeljem. Mnogim je bilo to že davno znano, drugim se odpirajo sedaj oči.

c Zalec. Savinjska dolina se ni samo pri zadnjih deželnozbornskih volitvah kot krepak ud včlanila v politično krščansko organizacijo Kmečke zveze, temveč se tudi od dne do dne čvrsteje razvija in izpopolnjuje v politični izobraževalni organizaciji slov. kršč. socialne zveze. Nova priča za to je bil ustanovni shod katoliškega izobraževalnega društva za Zalec in okolico, ki se je vršil pretečeno nedeljo. Velika sušilnica Nidorferjeva na Vrbju je bila polna mladine obojega spola, mož in žen. O namenih društva in sredstvih, s katerimi bo dosegalo svoj cilj, je razpravljal prof. dr. Hohnjec. Poslušalci so njegovega, poldrugournemu govoru sledili z velikim zanimanjem, in niso samo z besedami izrazili svojo hvaležnost, ampak tudi s pristopom k novemu društvu. Prav lepo so tudi govorili gg. deželni poslanec Al. Terjav, župnik dr. Jančič, predsednik zborovanja, Ivan Zupanc, mladenič Andrej Pikel, in izmed mladenk Marija Dreu, 1. podpredsednica zveze slovenskih deklet, Marija Pesko in Marica Ribič. Odbor, ki bo vodil društvo, je tako-le sestavljen: predsednik Franc Nidorfer, podpredsednik kaplan Schreiner, tajnik Ivan Zupanc, tajnikov namestnik Ivan Holobar, blagajnik Franc Kozmelj, blagajnikov namestnik Andrej Pikel, odbornica Marija Pesko, namestnice Jera Ribič in Marija Korent; poslednje bodo vodile dekliške zveze. Novo društvo naj lepo procvita in kmalu rodi obilen sad v prid poštenega savinjskega ljudstva.

c Gotovlje. Kakor znano, je Cesarjev Miha žel veliko blamažo na Terjavovem shodu v Sempetru. Moral jo je takoj odkuriti proti Gotovljam, ker nihče ni maral našega Mihata poslušati. Ponoči je imel naš Miha grozne sanje o shodu: Šel sem proti Šempetru v Žgankovo gostilno na Terjavov shod. Ko v dvorano vstopim, držeč v roki „noticbuh“ (to knjižico so mu namreč g. Brinar posodili) pogledam, če ima že g. poslanec govor ali ne; pa joj šmenta, še ne; zato se hitro stisnem k zidu za peč, vzamem svinčnik v roko, in knjižico odprem, pričakujoč govora g. poslanca; g. poslanec vstopi in shod se prične. Naš Miha pa tako pazljivo posluša, da bi kakšna beseda ne ušla, si takoj vse zabeleži, za pomočnika si pa dobi tudi nekega naprednega mladeniča, Miha iz Podloga. Ko je shod že zaključen, začne se naš cesar Miha kregati nad g. poslancem, češ, na vsakim shvadu sn še žihar guuru, tak tukej pa ne. Res, dobil je besedo. Naš gotovljski cesarjev Miha začne klobasariti neko pesem „tingel tangel davek na pivo“, pa joj smo! vse se mu je smejalo, ker je znal tako lično naglašati svoje liberalne kolobocije, in s povešeno glavo jo je odkuril Miha v Gotovlje, pomneč svoj živ dan, kaj se mu je pripetilo na shodu v nedeljo, dne 13. svečana v Št. Petru v Sav. dolini. Oh jerum, jerum Miha, Grozne sanje so to, kaj ne? Pa resnično tudi. Sedaj pa piše naš Miha v Narobe Listu strašne reči, da nas kar strah spreletava po vseh udih. Zopet

se je zazibal v sanjah, kako je vzel najkrajšo pot iz Št. Petra domov v Gotovlje. Aj, aj, Miha, drugokrat se moraš doma bolj govora naučiti, da ne boš po shodih samo take pravil. Na svidenje Miha, kje drugodi e Mozirje. Kakor je razvidno iz poročil „Straže“ in „Slovenskega Gospodarja“ in pozneje iz „Nar. Lista“, pač hoče „cesarjev Miha“ iz Gotovelj na vsak način slaven postati. Zato mu tudi mi pristaši K. Z. v Mozirju prav radi dodamo nekoliko k njegovi uže itak slavni slavi slave. Čudili smo se čudom, ko smo brali v „Narodnem Listu“, kako je na Terjavovem shodu v Št. Petru razkladal o dr. Link-ovih podatkih glede davka na pivo in pa dokladah na direktni davek. Ko smo pa bili pozneje natančneje poučeni od poslušalcev, ki so bili na shodu, smo hitro uganili, da je to tisti Miha Jošt, katerega je dr. Kukovec meseca maja lanskega leta pripeljal k nam kot agitatorja proti Terjavu. Tako imenitnih govornikov nima čast imeti Mozirje vsaki dan na razpolago, zato smo si takrat zapomnili, kolikor je bilo pač mogoče razumeti, iz njegovega mojstersko sklanfanega govora. Da ne utone v morju pozabljivosti njegova govoranca, jo hočemo tukaj priobčiti v večjo slavo „Miha“ in vsem kandidatom, katere je spremljal po Gornji Savinjski dolini. Torej poslušajmo: Lub moaj ljudi, jas sm doans paršu k vam, da vam puvem, kaj zan človek je Trglav, ku vam ga ja K. Z. pustaula za kandidata. Veste lub muaj, jas sm ja ngov sosed, zatu ga gvišn duabr puznam. Kaj nam bo an tak paur naredu, vam leahk puvem, kaj sm ču, ku sm se pie lau iz Marbrga. V zug se ja ana ženska tak jokala, de sm mislu, de bo v sovzah utonila. Prašam jo, zakaj joka, vana mi prau, de zatu, ku maju Pišeka puslanca, de ja tak slab puslanec, de morjo zdej pouri telete pu pet rajnš predajat. In sm ji reku, de nej se putolaž, de se nam v savinsk dolin neč boljš na go di, zatu, ku mamu puslanca Trglava. Zatu pa prauam lub muaj lude, volte Brinarja, Kukovca, Goričana, Karba, drgač bojo tud parvas telet pu pet rajnš. — Nato pa se mu je eden naših vrlih tržanov zahvalil za njegov imeniton nasvet, po katerem smo se samoumevno vsi ravnali. Reklo se mu je še tudi, da so teleti pri Narodni stranki tako poceni, pri K. Z. jih ni. Nato je nesel polno torbo slave na kolodvor, od koder se je peljal iz „cugam dritga klasa“.

c Dramlje. Da ni župnik Ogrizek učitelja Adamiča spravil ob službo, k temu prinaša tretje spričevalo „Narodni List“ dne 24. februarja t. l. Dobesedno piše: „Adamič se je na podlagi zdravniškega spričevala dal upokojiti. Tako se je s takim prostovolnim upokojenjem rešil še večje nesreče.“ Hvala za potrjenje. Prvo enako spričevalo je podal „Štajerc“ dne 12. julija 1903, drugo „Domovina“ novembra 1903, in tretje sedaj „Narodni List“.

c Dramlje. V isti številki dne 24. februarja preklinja „Narodni List“ župnika in klerikalce, da so narodni odpadniki, ki niso vredni da jih zemlja nosi in solnce obsije. Čudno to. „Štajerc“ melje župnika že osem let, da je pregoreč za slovensko narodnost v šoli; „Narodni List“ pa iztekne ravno nasprotno. S čim se je župnik pregrešil? O Cirilovi družbi je povedal, da je liberalna in da se na nj ne hodi na njene veselice. Ali ni Cirilova družba liberalna? Ustanovili so jo duhovniki in krščanski možje, da se na krščansko-narodni podlagi vpliva na slovenske šole. Dokler je bilo treba družbo na noge spravljati, so liberalci molčali. Ko je pa družba postala dosti močna, so liberalci vodstvo v njej pograbili ter duhovnike in krščanske možje iz vodstva pognali. Za tem prvim korakom so hitro naredili še drugega, najpoglavitejšega. Vero so odpravili iz nje. Podobna je družba jedi brez soli in človeku, kateremu je več ko pol glave odbite. Da ne mara družba več za vero, je povedal niko drugi ko „Narodni List“ prve dni februarja z besedami, da stoji Cirilova družba samo na „narodnem stališču“, ne na krščansko-narodnem.

c Kat. slov. izobr. društvo pri Sv. Emi priredi v nedeljo, dne 6. marca po večernicah v kaplaniji veleznanimiv poučen shod, na katerem bo govoril župnik Gomilšek. Možje in žene, zlasti še mladeniči mladeniške zveze in dekleta dekliške zveze, pridite polnoštevilno!

Brežiški okraj.

b Javni shod S. K. Z. v Sevnici v gostilni g. Starkl ml. se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. dopoldne po prvem opravilu. Poročal bode državni in deželni poslanec dr. Benkovič. Vsi na shod!

b Videm. Naše izobraževalno društvo je priredilo kar pet iger. V nedeljo, dne 30. januarja se je predstavljala igra „Nežika z Bleda“. Vsa dekleta so svoje vloge dobro rešila. Fantje so pa predstavljali „Kmet in fotograf“. Dne 6. februarja so se predstavljale: „Predpustna burka“, „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“, potem „Prepirljiva sosed“ ali „Boljša kratka sprava, kot dolga pravda“. Nazadnje se je še ponovila „Čašica kave“. Vsakokrat je bila udeležba precejšnja, in pri zadnjih je bilo smeha na cente. Tudi naši fantje so pokazali, kaj znajo. Vsi so svoje vloge dobro rešili. Gre torej, samo korajže je treba. Zda bi pa kdo mislil, da nič drugega ne delamo, kakor samo igramo. Pa temu ni tako! Tudi v naši dekliški, kakor mladeniški zvezi se pridno gibljemo; tamkaj se vrši pouk.

Ne pozabite na Št. Pij!

Vestnik mladinske organizacije.

Staritrg. Mladeniški shod v Staremtrgu, ki se je vršil v nedeljo, dne 20. m. m., se je jako dobro obnesel. Pri dopoldanskem opraviilu bila je cerkev napolnjena, popoldan pa Petričeva dvorana. V lepih besedah nam je g. dr. Hohnjec v cerkvi razložil nevarnosti, ki dandanašnji pretijo veri, in kakšno mora biti mišljenje in ravnanje krščanske slovenske mladine; popoldne pa je razpravljaval o dolžnostih, ki jih ima krščanska mladina do Boga in domovine, ter posebno priporočil tri lastnosti, ki so najbolj potrebne, katere najlepše diči slovenske mladeniče in mladenke, namreč delavnost v telesnem in duševnem oziru, dober značaj ter odločnost. Gospod mestni župnik Čížek, kateri je bil predsednik zborovanju, je v iskrenih besedah želel, da bi plemenito seme krasnih dr. Hohnjecovih besed padlo na rodovitna tla ter obrodilo dober in obilen sad. Izmed mladeničev je vrli Jernej Slemnik navduševal tovariše za blagi verski značaj ter jih vabil k skupnemu delu za vero in domovino. Ne vem, zakaj se izmed fantov ni noben drug oglasil k nam! Mi pa, dragi mladeniči in mladenke, glejmo, da plačamo njegov trud! Ravnajmo se po njegovih načelih ter pokažimo, da je seme njegovih besed padlo na dobra tla! To bo, kakor je sam priznal, najlepše plačilo za njegovo delo.

Na delo torej vsi, za vero in domovino drago, na delo za lepe narodne ideale! Vsi mladeniči in mladenke, prizadevajmo si, da upanje, ki ga stavi narod v mladino, ne bo zastoj, ampak, da bo po nas sledila narodu in slovenski domovini res krasna bodočnost.

Le za vero sveto in domovino drago, delajmo vsi vneto, to je delo blago!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naše bralno društvo se pridno giblje. Mladeniči in mladenke si pridno izposojujejo knjige in časnike. Kmalu si oskrbi društvo svoj oder. Predsednik J. Tumpej je nabral za oder 30 K, mnogi so obljubili potreben les. Iskrena zahvala za toliko požrtvovalnost nabiratelju in vsem blagim darovalcem! — O priliki obnega zbora so darovali preč. g. župnik in poslanec 10 K. Ludovik Turin je daroval 2 K za društvo. Iskren „Bog plati!“ vrlim dobrotnikom!

Videm ob Savi. Z novim letom se je začela gibati naša mladina. V nedeljo, dne 13. m. m. je imela tukajšnja dekliska zveza svoj prvi mesečni sestanek. Bralna soba v kaplaniji je bila polna mladenk. Namestnica Terezija Knez pozdravi v izbranih besedah navzoče ter jih vabi v okrilje D. Z. Potem deklamuje deklisko budnico N. Knez; po deklamaciji poda besedo glavni govornici M. Resnik. Ta nam v lični in jedrnatih besedi razloži nalogo slovenske dekliske, opiše z bujnimi barvami nevarnosti, ki ji prete. Nato deklamuje M. Uršič „Marijin otrok pred nebeškimi vrati“. Nato še povzame besedo domači kaplan, ki jim pokaže pot, po koji morajo hoditi v D. Z. Med posameznimi točkami so zapela dekleta razne pesmi. Le prehitro je čas potekel. Vse je bilo veselo tega dušnega užitka. Sklenilo se je, da bomo imeli takšno poučno predava-

nje vsakih 14 dni. Dekleta, oprimate se rade te prekoristne D. Z.!

Trbovlje. V nedeljo, dne 20. svečana t. l. se je ustanovil nov telovadni odsek „Orel“. V dvorani, namenjeni za telovadbo, so se zbrali mladeniči tukajšnjega bralnega društva v obilnem številu. S prelepim govorom je pozdravil brat predsednik Jos. Pečnak vse navzoče ter pojasnil pomen in namen „Orla“. Tudi brat načelnik Iv. Černe je navduševal z lepimi in jedrnatimi besedami mladeniče k vstrajnosti in delavnosti. Govorila sta še nadalje tudi brat tajnikov namestnik Vekoslav Govejšek ter brat odbornik Ivan Zupan starejši. Z velikim navdušenjem so se volili v odbor sledeči: predsednik brat Josip Pečnak, podpredsednik brat Ign. Stravs, ki je v vzgled vsem tukajšnjim kmetom, tajnik brat Avg. Jordan, namestnik Vekoslav Govejšek; blagajnik brat Nik. Jamšek, namestnik Fr. Lorber; odborniki brat Zupan Iv. starejši, brat Dom. Kolenc, brat Josip Kahne. Za načelnika se enoglasno izvoli naš ljubljani in vzgledni brat Iv. Černe, ki je ustanovil že dva telovadna odseka, in sicer: pri Sv. Juriju ob Taboru in v Gomilskem. Trboveljski odsek si lahko šteje v čast, da ima tako navdušenega in delavnega načelnika. Podnačelnik je brat Avgust Jordan, oskrbnika orodja brat Ivan Germadnik in brat Fr. Zupan. — Na vse grlo so se zadnji čas smejali tukajšnji liberalci, ker se je razpustilo naše prejšnje društvo. Mislili so, da so oni tisti organ, ki je povzročil razpustitev. Toda zelo so se motili. Razpustili smo društvo mi sami vsled raznih zaprek. Dali pa smo s tem novemu Orlu trdnejšo podlago. Predragi mladeniči, kateri se niste v tej organizaciji, pridružite se takoj. Le pod zastavo križa se hočemo bojevati za svetinje sv. vere, naše mile slovenske domovine. Ne ozirajmo se ne na levo, ne na desno, marveč naprej do zaželenega cilja. Na zdar!

Dr. Lueger na smrtni postelji.

Sloveči dunajski župan in glasoviti vodja dunajskih krščanskih socialcev, dr. Karol Lueger, se bori s smrtjo.

Na hrbtu se mu je napravila nevarna otekline, in v osmih dneh so morali zdravniki izvršiti tri operacije.

Zanimanje za na smrt bolnega dunajskega župana je ne le v obeh Avstriji, ampak tudi po celi Evropi velikansko. Našemu cesarju so morali po trikrat na dan poročati o županovi bolezn. Tudi sveti oče mu je poslal brzojav, v katerem mu pošilja svoj poseben blagoslov, in izreka srčno željo, da bi župan kmalu ozdravel.

Dr. Lueger je na Dunaju veliko dosegel. Očistil je glavno mesto našega cesarstva oderuških židov, in ustanovil krepko krščansko stranko, tako, da je dunajski magistrat čisto v katoliških rokah.

Svojo globoko vernost je pokazal dr. Lueger tudi sedaj v svoji bolezni. V soboto, dne 19. svečana je sprejel svete zakramente za umirajoče z največjo pobožnostjo. S prelatom Schmolkom, ki mu je podelil sv. poslednje olje, je molil vero in očenaš ter je še sam napravil križ. Ta prizor je bil res pretresljiv in spodbudljiv. Jasno se je videlo, kako je Lueger kot katolik tudi na smrtni postelji vzor našim možem.

Najnovejše novice.

Leskovec pri Ptuj. Č. g. župnik Davorin Kralj je smrtno-nevarno obolel.

V Cermilensaku se vršijo jutri, dne 4. t. m. občinske volitve.

Poljane. V nedeljo, dne 6. t. m. priredi S. K. M. Z. in Izobraževalno društvo svoj občni zbor. Vabijo se vsi, ki se zanimajo za napredek posebnih mladeniči, da pristopijo k naši Mladeniški zvezi. Torej na svidenje!

Dar. Solčavski Mohorjani so darovali za obmejne Slovence 20 K in za Kmečko zvezo 4 K. Lepa hvala!

V veseli družbi na gostiji Franca Sušec-a z Marjeto Fanecl v Orehovi vasi je 7. svečana nabral navzoči staršina Martin Kmetec za obmejne Slovence 7 K 20 v in za dijaško kuhinjo 7 K 20 v.

Listnica uredništva.

Gotovlje: Ampak vendar ne moremo prinašati novic, kakor je Brinar dne 20. febr. bil oblečen. Prosimo Vas političnih notic. — G. Roja, Jarenina: Zanimivo pismo sprejeli, ga dajmo interesiranim gospodom čitati. Pozdravi! — Žiže: Brez podpisa; prosimo, da se podpisate in o isti stvari zopet poročate. — Sv. Vid pri Grobelnem, St. Lenart v Slov. gor.: Za to številko prepozno. — Žiže, Podstreda, Pišce, Luče, Slivnica: V tej številki ni bilo mogoče.

Podpirajte trgovce, ki so prijatelji krščanske narodne stranke! Svoji k svojim!

*Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.*

290

Ženitvena ponudba.

Poséstnik hiš in paromlina v nekem prijaznem mestu, vdovec, čez 40 let star, z dvema majhnima dekletoma, dobrega srca in skrben mož, želi se zopet kmalu oženiti z gospico ali vdovo brez otrok, 26—36 staro, katere je prijetne postave, dobra gospodarica, ljubezen do otrok in okoli 10.000 kron premoženja ima. — Všeč je, ako je zmožna tudi nemščine. — Prijazne ponudbe s fotografijo blagovolijo se poslati pod naslovom „strokovnjak glasbe“ 26 na uredništvo tega lista. 173

VABILO

na

II. redni občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v MARIBORU,
registrirane zadruga z neomejeno zavezo

ki se vrši dne 22. marca 1910 ob pol 10. uri popoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1909.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Nadomestna volitev treh udov načelnstva, ki imajo izstopiti v smislu § 17 pravil.
7. Volitev nadzorstva.
8. Slučajnosti.

189

Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, vrši se v smislu § 33 pravil na istem mestu eno uro pozneje drag občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

Olje od motorja oddaje 100 kg po 25 K. Tiskarna sv. Cirila, Maribor

Kdor želi pri nakupovanju denar prihraniti, ter lepo in zanesljivo dobro in močno blago kupiti, naj se poda z zaupanjem v pošteno trgovino Franc Kartina nasled.

Janko Artman
v št. Jurju ob juž. žel.

Janko Artman v št. Jurju ima velikansko zalogo najboljšega volnenega, platnenega, suknjenega in raznovrstnega drugega manufakturnega blaga; lepe svilnate in vsakovrstne druge robe. — Bogata zaloga špecerije in žleznine; vse pri. nano. dobr. blago doblje po najnižejših cenah pri 171

Jankotu Artman
v št. Jurju ob juž. žel.,
kjer je posredna in zanesljiva potreba.

V št. Jur ob juž. žel. Zakaj v št. Jur?

ker videli boste
največjo izložbo
natih robcev na štajerskem

v gornjih prostorih trgovske hiše Franc
Kartina naslednik

Jankota Artman
v št. Jurju ob juž. žel. 170

Trgovina s semeni na debelo in drobno

SEVER & URBANIČ

v LJUBLJANI, Marijin trg
(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo

zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemsko deteljo, rudečo deteljo, velikansko krmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečkah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorensko repo, čebulček, rusko laneno seme, rafijsko ličje, cepilni yosek, drevesni karbolinej itd. 174

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastoj.

Pojasnila o inseratih daje

upraviteljsko samo tistim, ki priložijo vprašanje z namkom za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 26. februarja 1910.
 Trst 44 90 88 48 13
 Ljub. 35 4 78 66 73

I Močenje postelje!
 Ozdravljenje takoj. Starost in spol naznaniti. Pojasnila zastoj. Zavod Aeskulap št. 523, Regensburg na Bavarskem. 15

Slatina z zelo dobro vodo z gostilno s 5 sobami, kuhinjo, 8 klet, goveji in živinski hlev, gumno in škelec, gozd, njive in travniki, okoli 6 orolov, ob cesti in ob železnici na Koroškem ležeče se po ceni proda. Pojasnila daje Na vrtil v Lipnici (Leibnitz). 60

Hiša, krčma in brod za 4500 K. Vpraša se pri Fr. Korent v Mariboru, Kasernplatz 7. 132

Pridna, poštena dobro izurjena kuharica išče primerne službe. Naslov v upraviteljsko. 138

Proda se zaradi družinskih razmer posestvo obstoječe iz lepe hiše, velike kleti in s kmetijskim poslopjem, velik vrt in sadonosnik, dva orala njiv in travnik, 1 1/2 orala lesa, dve uri hoda od Maribora. pri koroški železnici, 10 minut do kolodvora, pripravno za vsakega obrtnika ali trgovca. Naslov v upraviteljsko. 63

Dva mizararska pomočnika sprejme Janez Antonič, mizarški mojster pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 107

Ema gostilna se proda v sredi mesta Maribora, 8 minute od glavnega trga. Naslov v upraviteljsko. 59

Priden, pošten učenec se sprejme pri g. Alojziju Pečniku, pekovski mojster, Selnica ob Dravi. 131

Lepa, vili podobna hiša, enonadstropna, z branjarijo, primerna tudi za trgovino mešanega blaga, se proda zelo ugodnimi pogoji proda. Proda se tudi neka druga hiša v Mariboru. Vpraša se pri g. Kokol, gostilničar v Mariboru, Koroška cesta št. 22. 127

Želim vstopiti v službo kot gospodinja, samostojna, vajena tudi gostilne, zmožna tudi nemškega jezika. Nastop takoj. Naslov v upraviteljsko Slov. Gosp. 128

Proda se, eventualno tudi zamenja, s kako dobro idočo gostilno v večjem kraju, lepa vila s krasnim vrtom in njivo. Leži ob glavni cesti 10 minut od kolodvora, tik farne cerkve na zelo romantičnem kraju. Kje, pove upraviteljsko. 120

Malo posestvo na Kušeniku, obstoječe iz vinograde, njive in sadonosnika se proda. Poslopije v najboljšem stanju. Vpraša se pri g. Franc Jarc, posestnik, Spod. dol. Sv. Jakob v Slov. gor. 117

Učenec ali učenka z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme v trgovini mešanega blaga na deželi; kateri se že učijo, imajo prednost. Ponudbe pod šifro P. K. 100 na upraviteljsko tega lista. 123

V najem se želi vzeti dobrodoča gostilna, pozneje se morda tudi kupi. V Mariboru ali v okolici. Ponudbe na poste restante števil. 1000 Lipnica (Leibnitz). 185

Učenec od poštene hiše, se takoj sprejme v trgovino s mešanim blagom in železom, Franc Korošec, Gornja Radgona. 118

Učenca sprejme Ivan Cesar, podobar in pozlata v Mozirju, staraga od 15—17 let pod ugodnimi pogoji. 94

Več lepih posestev in mlin v prav dobrem stanju pri sv. Lenartu v Slov. gor. se proda. Več se izve pri Francu Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor. 157

Sedlarski pomočnik se hitro sprejme pri A. Hriberniku v Črni pri Právaleh, Koroško. 163

Slovenec, pozor! Dobičkanosno posestvo, pol ure od Maribora, se zaradi preobširnega posestva proda. Posestvo je vse skupaj in meri 50 orolov, je velik sadonosnik, njive in lepi travniki, ki se lahko živina redi, nekaj vinograde in tudi lepi gozdi, pač lepo kmetско posestvo s kmetiskim poslopjem! Lega v lepem kraju, proti soncu obrnjena. O lastniku posestva, ki pove ceno, se naj izve pri upraviteljsko Slov. Gosp. v Mariboru. 162

Vino, pivo ali žganjetoč, prevzame na račun brez kuhinje, kaveje zmožen mož, samec. Pisma na upraviteljsko Slov. Gospodarja pod šifro „Poštenost 60“ v Mariboru. 144

Pridna gospodinja, vajena vsakega dela, zna tudi kuhati, išče službe. Naslov pove upraviteljsko tega lista. 147

Posten, zanesljiv viničar s 4 ali 5 osebami se takoj sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Vpraša se pri Rihardu Ogrisek, Weinbaugeasse 13, Maribor. 154

Trsje na prodaj: Silvaner, gutedel, rjevina, velšrizling, cepljena na Rip.Portalis in Solutis, cena 100 komadov 12 kron. A. Turin, Globoko, pošta Studenice via Poljčane. 146

Oglas! Priden deček, kateri ima veselje za steklarsko (glazarsko) obrt se sprejme kot učenec, pri Ivan Kovačič-u, trgovina s steklom in porcelanom v Radgoni. 149

Priloga se, za vse v njegovo stroko spadajoča dela po nizkih cenah Tomaž Kavur, strugar, (Dreksler) Schmidtplatz št. 3, Maribor. 150

Vinogradnikom! Podpisani naznanjam, da imam več tisoč cepljenih trsov na razpolago kakor: laški rizling, žlahtnina silvaner, burgunder in mozler, vse na rip portalis. Trsi so od toče neposkodovali. Franc Bračko, trsnicar, sv. Peter pri Mariboru. 151

Seme pravega Kašelskega zelja prodaja Ig. Mrcina v Zg. Kašlju pri D. M. v Polju, Kranjsko, po 20 gr. za K 1'10 poštne prosto. Za pristnost in kaljivost se jamči. Prodaje se samo lastni pridelek. Pošilja se z obratno pošto, proti gotovini ali povzetju. 145

Puškarški učenec od poštene hiše, ki zna tudi nekaj nemški, se takoj sprejme pri K. Čutič, puškar v Mariboru, Grajska ulica števil. 18. 163

Delavnica za popravila!

Velika zaloga ur, dragočnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj!

Gramofone od 20 do 200 K.
 Niklasta remont-ura K 3-50
 Pristna srebrna ura " 7-
 Original omega ura " 18-
 Kuhinjska ura " 4-
 Budiljka, niklasta " 3-
 Poročni prstani " 2-
 Srebrne verižice " 2-

— Večletna jamstva.
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
 urar in očalar
 Maribor, Gosposka ulica 26.
 Kupujem zlatino in srebro.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4— z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni Apotheke „zur Sonne“, Gradec, Jakominiplatz 24. 108

Uradne — zavitke

z natisom in brez natisa, vsake velikosti in kakovosti

priloga
Tiskarna sv. Cirila
 v Mariboru.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikov. lika in častni diplom k zlati kolajni. ::
 Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l. a K 2-60 in po 1 l. a K 4-80.

Na Polzelo in okolico!

Vsem prebivalcem ujudno naznanjam, da sem stopil v zvezo s prvimi in največjimi tovarnami, vsled česar mi je mogoče dobro blago po čudovito nizki ceni prodajati.

Prav posebno ugodno pa kupite pri meni

židane rute,

katerih sem dobil te dni

okrog 500 komadov

in sicer najnovejše vrste. — Založil sem se tudi z raznovrstnimi

klobuki

ter jih prodajam po najnižji ceni.

Prosim, pričrajte se, ne da bi se sililo kaj kupiti. Na svidenje! 165

Ivan Golihleb
Polzela.

VABILO

redni občni zbor

Posojilnice v Gornji Radgoni, registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se vrši 17. sušca 1910 ob 9. uri predpoldan v zadrugi pisarni, in sicer to valed tega, ker je bil občni zbor dne 25. svečana 1910 nesklepčen.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Prečitane revizijskega zapisnika Zadrugne Zveze.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

V smislu § 33 zadr. pravil se pri tem drugem občnem zboru sklepa s tremi četrtinkami glasov, brez ozira na zastopane deleže. 167

Novo 964 Čitaj!

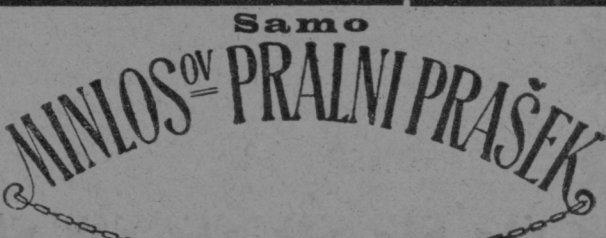
Pozor kmetje in fantje!

Najnovejšo in najboljšo sredstvo za rast las, brk in brade je:

Rastol št. I.

Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranja prhljaj in vsako drugo kožno bolezen z glave. Naroči najsi vsaka družina. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in priznanih pism. Cena na vsako pošto franko 1 lonček K 8-10, 2 lončka K 5-10. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Naroči se le pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Miholjac 250, Slavonija.

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI.

je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. G. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč

večjo nego milo ali milo in soda ne da bi se lotil perila.

Minlos^{ov} pralni prašek je torej najboljši

kar se more rabiti tudi za pranje perila, varuje perilo, kar se najbolj da misliti, je po ceni in daje bljščečo belo in je popolnoma brez duha. Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin. Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos, Dunaj, I. Mólkerbastei 3

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta števil. 5

Zastoj

se ne trži, ampak po zmerni ceni s tiskovinami za posojilnice, ki so pri ljubljanski ali celjski zvezi, za občinske urade, za krajne šolske svete in šolska vodstva, za odvetnike, notarje, trgovce obrtnike in zasebnike in vsa društva. Krasne diplome za častne ude, zavitke in pisma s tvrdko, vizitke, vabila za društvene veselice, lepake in letake izdeluje tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zastoj

se ne trži, pač pa po nizki ceni s trgovskimi knjigami, odjemalnimi knjižicami, papirnatimi vrečami, kredo, svinčniki, črnilom, peresi, tablicami, kartami za tombolo, lampijoni, papirnatimi krožniki in serviet, pismenim papirjem v mapicah in kasetah, albumi za fotografije in razglednice, spominskimi knjigami za gospodične, vsakovrstnimi razglednicami.

Zastoj

se ne trži, pa ugodno kupite podobice za molitvenike, slike v spomin na prvo sv. obhajilo, podobe sv. družine za steno z milo godbo po 15 K in 20 K, stenske slike papeža, cesarja, škofa, raznih svetnikov, rožne vence iz ribje kosti, lesa in kokosa, svetinje iz aluminija, ki nikdar ne rjavijo, skapulirje vsake vrste, križce stoječe, ki se rabijo pri bolnikih in križe viseče za steno.

OBJAVA.

Podpisani uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem **prevzel**

gostilno v „Narodnem domu“ v Konjicah.

Potrudil se bom postreči vsakogar solidno in točno.

Točil bom pristna **konjiška vina, najboljše pivo**, pristno **slivovko, brinjevec** in različne **likerje**. Vsakovrstna **sveža jedila**, topla in mrzla, se bodo dobila vsak dan ob vsaki uri po najnižjih cenah.

Vozniki in izvoščki imajo na razpolago lep prostoren konjski hlev.

Priporočam se slavnemu občinstvu, ki pride po opravkih v Konjice, kakor tudi domačinom, da me mnogoštevilno obišejo.

Z velespoštovanjem

Fran Košar,
restavrateur.

114

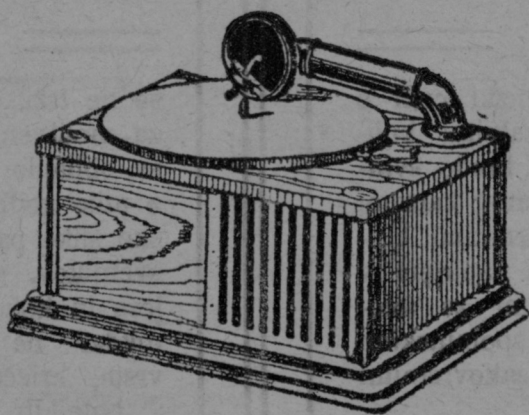
Kaj je Eufon?

„Eufon“ je najnovejši, najpriprostejši, najglasnejši torej najboljši godbeni aparat, katerega lahko nese vsak fantič v majhnem kovčku, kakor kaže poleg stojéča slika. Druga slika nam pred-oči „Eufon“ po svoji zunanji o-bliki. Eufon nima trompete ali nobenega roga kakor navadni gramofoni, ki zaležejo vsled tega veliko prostora; vendar se lahko igrajo na „Eufon-u“ vse raznovrstne gramofonske plošče kakor: Odeon, Jumbo, Gramofonrekord, Zonofon itd. Cena ploščam je od

2 do 6 K; cena „Eufona“ od 75 do 200 K. Eufon se dobi v 5 velikostih št. 1 75 K, št. 2 100 K, št. 3 130 K, št. 4 200 K, št. 5 eufonautomat 140 K. Aparati so 32 — 33 cm dolgi, 14 — 16 cm visoki in 7 — 7½ kg težki. Jako priporočljiv je Eufon št. 2. Plačuje se tudi na obroke.

Na razpolago so tudi vsakovrstni gramofoni in orkestrijoni. V plačilo o-ziroma v zameno se vzamejo vsi stari raznovrstni godbeni aparati po najvišji ceni. Za vsako staro veliko ploščo da-mo 1 K, ako se vzame najmanj šest novih plošč.

SODBA

izkušene
gospodinje:

Kathreiner Kneippova sladna kava je vsakdanja pijača, katera povečuje delavno moč mojega moža in mu ohranja dobro voljo. Otroci uspevajo dobro in v gospodinjstvu si precej prihranim. Vrh tega nam ta kava vsakdan čudovito tekne.